Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

27 kwietnia 2001r. Nr 17(468) Index 63863 Rok założenia 1989

Nikt w porę nie pomógł, nie uprzedził,
Ciężki los niewinnych ludzi nawiedził,
Czarnobyla chmura czarna
Wszystko niszczy, wszystko ogarnia,
Rozsiewa straszny pył i promienie,
Wszystko co żywe gniecie i niszczy,
Niesie tym ludziom ból i cierpienie.

Regina KUCEWICZ

PASCHA W BRZEŚCIU

Wielkanocne tradycje i obyczaje na Festiwalu „Pascha — 2001"

Już dwa tygodnie minęły od świąt Wielkiej Nocy, lecz atmosfera największej uroczystości w roku liturgicznym chrześcijan jeszcze panuje wsród nas. Palmy wielkanocne, pisanki, malowanki, kraszanki jeszcze zdobią nasze domy i przywołują w pamięci tradycje i obyczaje naszych przodków, o żywotności których świadczą również liczne imprezy związane z tym świętem.

Brzeski stół wielkanocny

© H.EJSMONT

W ubiegłą niedziele, 23 kwietnia, w Młodzieżowym Centrum Twórczości w Brześciu po raz drugi miał miejsce Festiwal „Pascha — 2001", podczas którego zaprezentowano bogatą i różnorodną symbolikę świąt Zmartwychwstania Pańskiego.

Goście i uczestnicy

W tym roku do Brześcia przyjechało około 300 uczestników z różnych zakątków Polski i Białorusi, a mianowicie około 10 zespołów artystycznych, twórcy rękodzieła artystycznego, przedstawiciele mediów z obu krajów. Swoją obecnością festiwal zaszczycili także honorowi goście, między innymi Ambasador RP na Białorusi Mariusz Maszkiewicz, Ambasador RB w Polsce Mikołaj Kreczko, Konsul Generalny RP w Brześciu Tomasz Klimański, Józef Adamski z Fundacji Pomocy Szkołom Polskim na Wschodzie im. T. Goniewicza, Krzysztof Oleński i Wiesław Grotek ze Stowarzyszenia „Rubież" w Białymstoku, przedstawiciele warszawskiej Fundacji „Cepelia", delegacje z Piły i Terespola, przedstawiciele władz miejskich na czele z wiceprzewodniczącym Brzeskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego Leonidem Cuprikiem. Impreza została zorganizowana przez Miejski Oddział Związku Polaków i Konsulat Generalny RP w Brześciu.

Pisanki, mazurki...

W ramach Festiwalu „Pascha 2001" w holu Młodzieżowego Centrum Twórczości została zorganizowana wystawa między innymi palm, pisanek i dań wielkanocnych, wykonanych przez uczestników imprezy. Dzieci i młodzież zaprezentowali różnorodne techniki zdobienia pisanek wielkanocnych oraz wyroby ze słomy, natomiast przedstawiciele starszego pokolenia głównie popisywali się umiejętnościami kulinarnymi. Suto zastawione daniami wielkanocnymi stoły przedstawiły gospodynie z gminy Terespol, Berezy, Kobrynia, Prużan i innych miejscowości. Kompetentne jury na czele z kierownikiem Działu Artystycznego Młodzieżowego Centrum Twórczości Natalią Domat i etnografem z warszawskiej Fundacji „Cepelia" Krystyną Wodzową musiało ocenić przedstawione na wystawie rękodzieła i dania świąteczne pod względem wyrazu artystycznego i znamion tradycji narodowych, co z pewnością nie było łatwym zadaniem.

Roztańczony korowód

Bogaty program artystyczny na scenie festiwalowej zaprezentowały dzieci uczące się języka polskiego w szkołach średnich nr 9 i 30 w Brześciu, zespół pieśni i tańca „Karolinka", młodzieżowy chór brzeskiego kolegium muzycznego, grupa wokalna „Miławica", grupa wokalna „Migaciennie", soliści zespołu „Polesia Czar", taneczny zespół z Łobaczewa, chór z Małaszewicz oraz chór Miejskiego Oddziału ZPB w Brześciu, który powstał dopiero w tym roku.

Widzowie, którzy tego dnia wypełnili całą salę Młodzieżowego Centrum Twórczości, owacyjnie witali gości z Polski i Białorusi, ciesząc się, że mają okazję podziwiać występy młodych artystów. W programie nie zabrakło porywających tańców ludowych, urzekającego śpiewu znanych pieśni i recytacji wierszy poetów polskich. Największe brawa wywołał występ najmłodszej uczestniczki koncertu Olgi Sacuk, która podbiła serca widzów swoim dziecięcym uśmiechem i stylem wykonania utworów muzycznych. Niestety podczas koncertu nie zabrzmiały polskie pieśni wielkanocne, lecz mimo to festiwal był bardzo dobrze przyjęty przez publiczność. Cechą charakterystyczną tego przedsięwzięcia była masowość, co tworzyło szcególną atmosferę.

Wspólne święto

„Sądzę, że w tym roku impreza się udała mimo to, iż niektórzy goście nie dojechali. Przygotowywaliśmy się do tego festiwalu wraz z kierownictwem Młodzieżowego Centrum Twórczości ponad pół roku i najlepszą nagrodą za nasze trudy jest zadowolenie widzów" — podkreśliła wiceprezes Miejskiego Oddziału ZPB w Brześciu Stanisława Karpol.

Konsul Generalny RP w Brześciu Tomasz Klimański wyraził zadowolenie z powodu tego, iż drugi rok z kolei festiwal gromadzi w Brześciu Polaków i Białorusinów, którzy od wieków dążyli do dobrosąsiedzkich stosunków. *„Im więcej będzie tego typu spotkań przygranicznych, tym bardziej będziemy się rozumieli nawzajem"* — podkreślil Konsul Generalny, życząc, aby nasze narody, mieszkające po obu stronach granicy, w swoim dążeniu do zacieśnienia wzajemnych stosunków gospodarczo-politycznych byli świadomi tego, iż przyszłość zależy od nich.

Na zakończenie koncertu zostali nagrodzeni zwycięzcy konkursu rękodzieł i dań wielkanocnych, a widzowie skosztowali słodkiego poczęstunku podczas degustacji świątecznych wypieków.

Halina EJSMONT

WOŁKOWYSK

Świąteczne spotkanie

W Domu Polskim w Wołkowysku odbyło się świąteczne spotkanie prezesów wiejskich oddziałów Wołkowyskiego Rejonowego Oddziału ZPB oraz weteranów — założycieli chóru „Odrodzenie" — z prezesem SZ ZPB Tadeusz Kruczkowskim, Konsulem Generalnym RP w Grodnie Sylwestrem Szostakiem i wiceprezydentem m. Siedlce Jackiem Myszkowskim. Dostojnych gości serdecznie przywitała gospodyni Domu — prezes Anna Sadowska. Następnie przy obficie zastawionym stole, zgodnie ze staropolskim obyczajem, każdy otrzymał pisankę wielkanocną — symbol życia, po czym złożyliśmy sobie nawzajem życzenia. W przyjaznej atmosferze bardzo szybko minął wieczór. Było to bardzo pożyteczne spotkanie, dużo dowiedzieliśmy się, goście odpowiadali na pytania przez nas zadawane. Tadeusz Kruczkowski zapoznał z sytuacją i problemami ZP na Białorusi, a także szczegółowo opowiedział o rozwoju szkolnictwa i zadaniach ZPB na przyszłość. Jacek Myszkowski, nasz główny sponsor, opowiedział o stosunku Polaków w kraju do mniejszości polskiej na Białorusi.

Siedlce zamieszkuje bardzo patriotyczna ludność, wszystkie składki i pomoc otrzymujemy właśnie od tych ludzi, a nie od rządu. Dzięki takim ludziom jak Oni, jak nasz opiekun Sylwester Szostak mamy tak piękną szkołę i Dom Polski. Za to wszystko serdeczne im Bóg zapłać.

Konstanty JUREWICZ

Szanowni Rodzice!

Już od kilku lat funkcjonują szkoły polskie w Grodnie i Wołkowysku. Uczniowie tych szkół uczą się języka polskiego, literatury, historii, kultury i tradycji polskich. Wykłada się język białoruski, rosyjski oraz obcy.

Szkoły posiadają bardzo dobre wyposażenie: sprzęt audiowizualny, pomoce dydaktyczne, są klasy komputerowe.

Rodzice - Polacy, nie zapomnijcie o swoim pochodzeniu, historii i kulturze. Skorzystajcie ze stworzonych dla Was warunków. Pozwólcie swoim dzieciom uczyć się w języku ojczystym. Szczegółową informację można uzyskać:

Polska Szkoła, Grodno, ul. Kurczatowa 43, tel. 33-17-31
Szkoła Polska, Wołkowysk, ul. Sofii Pankowej 7a, tel. 2-16-23, 2-06-17
Dział Oświaty SZ ZPB ul. Dzierżyńskiego 32, tel. 73-81-50

Ogłoszenie

Serdecznie zapraszamy na **Święto Konstytucji 3 Maja**, które się odbędzie w Polskiej Szkole w Grodnie o godz. 16.00.
W programie wezmą udział uczniowie Polskiej Szkoły oraz studencki Zespół „Promni" z Warszawy.

Organizatorzy

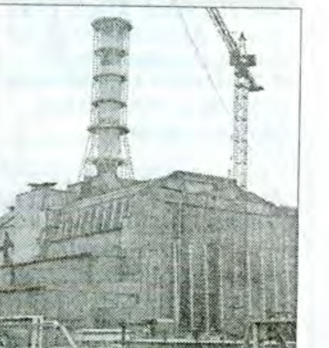
ISSN 1563-3233

W numerze:

Dwie Polski

O ponadpolityczne porozumienie w sprawie ratowania polskiej wsi zaapelował prezydent Aleksander Kwaśniewski

Powiększająca się przepaść między miastem a wsią to największa bolączka Polski — donosi specjalny raport ONZ o rozwoju obszarów wiejskich w Polsce.

Podział

Raport przygotowało ponad 60 naukowców. Dane są zastraszające — mieszkańcy wsi są o 1/4 ubożsi od mieszkańców miast, krócej żyją i tylko 3 proc. z nich ma wyższe wykształcenie. Z raportu wynika, że PKB na osobę na terenach wiejskich jest o wiele niższy niż w miastach. Źle jest też z infrastrukturą: drogami i wodociągami. Wiele wsi nie ma gazu i kanalizacji. Mieszkańcy wsi mają też gorszy dostęp do służby zdrowia, szkół, a poziom nauczania w wiejskich szkołach jest zazwyczaj niższy niż w miastach. Coraz mniej wiejskich dzieci decyduje się na studia. To oznacza, że perspektywy rozwoju polskich wsi są gorsze niż miast.

"Mamy do czynienia z dwiema Polskami: miejską, należącą do świata społeczeństw rozwiniętych, oraz wiejską, znacznie jeszcze zacofaną. Utrwalanie się takiego podziału jest istotnym czynnikiem destabilizującym proces rozwoju kraju, a także funkcjonowanie polskich instytucji demokratycznych. Może też poważnie zakłócić proces integrowania ze strukturami Unii Europejskiej" — czytamy w raporcie.

Prezydent Aleksander Kwaśniewski zaapelował do zgromadzonych polityków o dialog nad tym, jak zmienić tę niepokojącą wiejską rzeczywistość. Zdaniem ministra rolnictwa Artura Balazsa, dystans cywilizacyjny między miastem a wsią trudno będzie zmienić. *„Liczby przedstawione w raporcie nie kłamią. Ten dystans powstał i powiększał się w ciągu 11 lat naszej transformacji. Dlatego trudno będzie to zmienić"* — uważa minister. Jego zdaniem, każde ustępstwo w sprawach wsi, na jakie zgodzi się Polska podczas negocjacji z Unią Europejską pogłębi przepaść między miastem a wsią.

Rozwiązania

Autorzy raportu uważają, że trzeba jak najszybciej stworzyć narodowy program kształcenia ludności wiejskiej, inwestować w infrastrukturę, umacniać samorządy i wspierać tych, którzy tworzą firmy na terenach wiejskich. Jednak zanim poziom życia na polskiej wsi podobny będzie do tego, na jakim żyją niemieccy czy francuscy farmerzy, minąć może kilkanaście a nawet kilkadziesiąt lat.

Napiętnowanie

Komisja Praw Człowieka ONZ przyjęła rezolucję ostro potępiającą Rosję za sytuację w Czeczenii.
- *I tak nie dostosujemy się do zaleceń rezolucji* — mówią rosyjscy dyplomaci.

W rezolucji mówi się o *„ciągłym nadużywaniu siły, łamaniu praw człowieka i prawa międzynarodowego przez żołnierzy rosyjskich"*. Chodzi zwłaszcza o ataki na osoby cywilne, ich poniżenie, torturowanie i zabijanie. Komisja jest zaniepokojona, że śledztwa przeciw podejrzanym o te zbrodnie toczą się tak powoli. Dlatego wzywa Moskwę do ich przyspieszenia, utworzenia specjalnej komisji śledczej, która wyjaśniałaby wszystkie incydenty oraz wpuściła do Czeczenii międzynarodowe organizacje humanitarne i walczące o prawa człowieka. Wysoki komisarz ONZ ds. praw człowieka ma sporządzić raport o tym, jak Rosja wywiązuje się z rezolucji.

Przyjęcie rezolucji jest niespodzianką, bowiem przez ostatnie cztery tygodnie Unia intensywnie negocjowała z Moskwą, chcąc zastąpić przygotowany przez siebie tekst rezolucji tzw. *„deklaracją przewodniczącego Komisji"* — dokumentem o wiele mniejszym znaczeniu i przyjmowanym na drodze konsensusu między wszystkimi członkami Komisji.

Wcześniej szef rosyjskiej delegacji Oleg Małgunow przekonywał, że rezolucja jest niepotrzebna (sekundowali mu Chińczycy).

— *Gotowi byliśmy na wiele ustępstw. Chcieliśmy nawet utworzyć takie mechanizmy śledcze w Czeczenii, dla których trzeba by było zmienić rosyjską konstytucję. Porozumienie było blisko. Nie doszło do niego z powodu stanowiska jednego państwa* [tu Rosjanin spojrzał na ambasadora USA — red.], *które wciąż stara się przekonać świat, że tylko jego prawda jest prawdą prawdziwą.*

Małgunow przekonywał, że sytuacja w Czeczenii nie jest taka, jaką ją przedstawia tekst rezolucji, że w ciągu ostatniego roku uległa *„zasadniczej poprawie"*. Oświadczył, że Rosja i tak nie zastosuje się do zawartych w rezolucji zaleceń i *„nie pozwoli, aby jej tekst był jakimkolwiek argumentem na scenie międzynarodowej"*.

22 państwa (w tym Polska) głosowały za rezolucją, 12 było przeciw, a 19 wstrzymało się od głosu.

AFRYKA

AIDS zżera czarny kontynent

© REUTERS

Zdanych ONZ-owskiej organizacji UNAIDS wynika, że ponad 25 mln mieszkańców Afryki choruje na AIDS albo jest zakażonych wirusem HIV. W 2000 roku zmarło na tę chorobę 2 mln 400 tys. Afrykańczyków.

Problem dotyczy głównie Afryki na południe od Sahary. UNAIDS podaje, że region ten jest ojczyzną 70 proc. dorosłych i 80 proc. dzieci na świecie, które są chore na AIDS lub seropozytywne. Stamtąd pochodziły też dwie trzecie z 20 mln dotychczasowych ofiar tej choroby na świecie.

Według szacunków ekspertów ONZ, liczba żyjących z wirusem HIV lub chorych na AIDS na całym świecie przekracza 36 mln i ciągle rośnie — w roku 2000 o 5,3 mln osób.

Regionem świata najbardziej dotkniętym plagą AIDS jest południowa Afryka.

Według ekspertów, w takich krajach jak Botswana czy Zimbabwe umrze z powodu AIDS połowa obecnych 15-latków. W Botswanie, gdzie wirusem zakażona jest ponad jedna trzecia mieszkańców, tzw. średnia oczekiwana długość życia spadła w ostatnim czasie z 69 do 44 lat.

W ubiegłym roku w RPA na AIDS zmarło ponad 250 tys. osób — najwięcej na całym świecie. Ocenia się, że w 2010 roku liczba ta sięgnie 635 tys. rocznie, a przed rokiem 2016 przekroczy liczbę urodzin.

Międzynarodowi eksperci oceniają, że w ten sposób wirus HIV może w niedalekiej przyszłości zniszczyć całe społeczeństwa krajów Afryki subsaharyjskiej i spowodować załamanie gospodarcze wielu z nich. Według niektórych badań, z powodu AIDS liczebność siły roboczej zmniejszy się tam niedługo o 11,5 mln osób.

GOSPODARKA

Rozwój ze spadkiem

Ubiegły rok był dla gospodarek Europy Środkowej i krajów byłego ZSRR wręcz „pokazowy". Teraz czeka je spowolnienie wzrostu, zwłaszcza Rosję, którą mocno dotknął spadek cen ropy — uważają ekonomiści z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.

Podczas dorocznego szczytu EBOR w Londynie ogłoszono najnowsze prognozy gospodarcze dla 27 państw postkomunistycznych, którym od dziesięciu lat pożycza się pieniądze. Bank przewiduje, że prawie wszyscy jego „podopieczni" w bieżącym roku będą się rozwijać. Nie ma jednak mowy o spektakularnych sukcesach na miarę tych, jakie szczególnie Rosja i inne państwa byłego ZSRR osiągnęły w 2000r.

Średni wzrost gospodarczy w państwach postkomunistycznych nadal będzie wyższy niż w 1999r., gdy większość krajów boleśnie odczuła kryzys w Rosji.

Okoliczności sprzyjają zwłaszcza krajom kandydackim do UE.

Niepokoje o Rosję

Źródłem zmartwienia w tym roku może znów stać się Rosja. Ekonomiści EBOR przewidują, że tamtejsza gospodarka wzrośnie w tym roku o 3,4 proc. — prawie dwa razy mniej niż w 2000r. Wówczas rosyjska gospodarka korzystała przede wszystkim z wysokich cen ropy. Odczuwalne były także skutki dewaluacji rubla — tania rosyjska waluta wpłynęła na większą konkurencyjność lokalnych producentów.

— *Ceny ropy są jednak teraz niższe, a korzyści z dewaluacji rubla już się wyczerpały. Rosja jest z powrotem w punkcie, w którym była przed kryzysem* — oświadczył Buiter. Główny ekonomista banku chwalił Moskwę za przeprowadzone reformy, m. in. za wprowadzenie podatku liniowego, lecz — jego zdaniem — niedobrze, że rząd przeprowadza je po kolei, powinien robić to jednocześnie.

Obniżajcie stopy

Jednym z niewielu krajów, które w tym roku odnotują mniejszy wzrost gospodarczy niż w ubiegłym roku, a także w kryzysowym dla regionu 1999r., jest Polska. EBOR przewiduje, że polski PKB zwiększy się o 3,5 proc., podczas gdy w dwu poprzednich latach rósł o 4,1 proc.

Bank ostrzega jednak, że prognozy względem Polski nie są pewne i wezwał, aby osoby odpowiedzialne za politykę monetarną kraju zareagowały na spadek popytu wewnętrznego, zanim wysokie stopy procentowe zduszą wzrost gospodarczy.

EBOR zwraca uwagę, że polityce trzech największych krajów kandydackich — Polski, Czech i Węgier — nie chcą redukować wydatków budżetowych przed zbliżającymi się wyborami, co opóźnia proces walki z inflacją, utrudnia obniżkę stóp procentowych i spowalnia rozwój.

Pohandlujcie z Unią

Autorzy raportu zajęli się też handlem między Unią Europejską a państwami do niej kandydującymi. Pod względem wielkości wymiany nadal daleko Polsce do standardów Piętnastki.

- *Większość kandydatów handluje mniej z państwami UE niż te między sobą. Tylko Estonia osiągnęła już unijną średnią integracji handlowej* — komentował dane Buiter. Najniżej w tej skali znalazła się Polska.

— *Duże gospodarki zwykle są bardziej zamknięte. Gdyby wziąć pod uwagę rozmiary, Polskę należałoby uznać za równie lub nawet bardziej otwartą niż państwa sąsiednie. Jej poziom handlu z UE jest raczej wysoki niż niski* — tłumaczył jednak Buiter.

Zdaniem autorów raportu, licząc PKB pod względem siły nabywczej, wyraźnie widać, że istnieją jeszcze możliwości, aby zwiększyć eksport z krajów kandydackich do Unii.

JAPONIA

Nieordynarny premier

© REUTERS

Premier Japonii Junichiro Koizumi

Nowy przywódca rządzącej od pół wieku Japonią Partii Liberalno-Demokratycznej (LDP), a od wczoraj także premier tego kraju, wyróżnia się na szarym tle japońskiej polityki. Choćby fryzurą w stylu Króla Lwa — jak ją określiła jedna z jego parlamentarnych koleżanek — lub gustem muzycznym — jest fanem punkowo- me talowego, nieistniejącego już zespołu X Japan.

59-letni Koizumi był ministrem zdrowia. Zastąpił premiera Yoshiro Mori. O stanowisko szefa LDP ubiegał się już, bez powodzenia, dwa lata temu. Tym razem w kampanii przedstawiał się jako zdecydowany reformator. Zrezygnował z przewodniczenia swojej frakcji, a po wyborze zapowiedział, że będzie dążył do rozmontowania systemu frakcyjnego w LDP, który od dziesięcioleci jest fundamentem organizacyjnym tej partii. Jest zwolennikiem zdecydowanych reform gospodarczych.

POLSKA

Śmierć za śmierć

Na pytanie, czy należy jeszcze zaostrzyć — jak proponuje to minister sprawiedliwości Lech Kaczyński — kary za najgroźniejsze przestępstwa, takie jak: zabójstwa, zgwałcenia, pobicia, 93 proc. pytanych stwierdziło, że tak, 5 proc. uważa zaś, że kary są wystarczająco wysokie. W opinii 76 proc. ankietowanych, polskie prawo karne jest łagodne. 43 proc. stwierdziło nawet kategorycznie, że jest ono „o wiele za łagodne". 12 proc. spytanych jest zdania, że prawo jest odpowiednie, niemal 5 proc. uznało zaś, że jest ono surowe. "O wiele za surowe" — powiedziało 1,2 proc. pytanych.

69 proc. respondentów stwierdziło, że należy w Polsce przywrócić karę śmierci. 21 proc. uważa, ze nie należy jej przywracać. 10 proc. nie miało zdania na ten temat.

Jednocześnie — paradoksalnie — 59 proc. badanych uważa, że wysokie kary więzienia nie odstraszają ludzi od popełniania przestępstw. O odstraszającej roli więzienia przekonanych było 35 proc. pytanych.

WYBORY 2001

Pierwsza próba

W pierwszej turze prawyborów parlamentarnych w Nysie wygrała koalicja SLD-UP, zdobywając 46,56 proc. głosów. UW osiągnęła niecałe 3 proc. poparcia, poniżej 5-proc. progu, dającego miejsce w parlamencie — podali organizatorzy.

Drugą w prawyborach była Platforma Obywatelska z 16,63 proc. głosów, AWS miała 7,61 proc., Samoobrona — 6,67 proc., a KPEiR — 6,33 proc.

Pozostałe ugrupowania, które nie przekroczyły 5-proc. poparcia, uzyskały następujące rezultaty: UPR — 4,53 proc., PSL — 4,39 proc., UW — 2,96 proc., Alternatywa — 2,56 proc., RKN — 1,75 proc.

Frekwencja wyniosła 29,21 proc. Druga tura prawyborów ma się odbyć na dwa tygodnie przed wyborami parlamentarnymi.

Przygotował
Andrzej DUBIKOWSKI

TO DOPIERO POCZĄTEK

15 lat z Czarnobylem

Jeszcze ponad 40 tysięcy lat Białoruś pozostanie najbardziej zanieczyszczonym, pod względem promieniotwórczym, regionem świata. Takie stwierdzenie zawarte jest w broszurze zaprezentowanej na wystawie pt. „Czarnobyl — szansa na przeżycie", która odbyła się w Muzeum Literackim Janki Kupały w Mińsku z okazji 15. rocznicy tragedii.

Bilans strat

Według danych, zamieszczonych w broszurze, w wyniku katastrofy do atmosfery trafiło 300 razy więcej substancji promieniotwórczych niż po zbombardowaniu atomowym japońskiego miasta Nagasaki w czasie II wojny światowej. Ponad 70 proc. tych substancji spadło na terytorium Białorusi. Przez promieniowanie skażonych okazało się około 25 proc. ziem uprawnych i lasów. Zaledwie 1 proc. roli na Białorusi odpowiada międzynarodowym standardom ekologicznym. Z powodu zacofania i niezrealizowanych możliwości białoruskiej godpodarki ponad 1,8 milionów mieszkańców, w tym 500 tysięcy dzieci, nadal mieszka w strefie promieniowania. Są oni skazani na spożycie zanieczyszczonej żywności, wody oraz na oddychanie skażonym powietrzem.

Piętnastoletni bilans tragedii na Białorusi wygląda, według danych ONZ, następująco:

- o 250 proc. zwiększyła się śmiertelność noworodków;
- 90 proc. dzieci, mieszkających w strefach skażenia, ma problemy ze zdrowiem;
- 800 tysięcy dzieci stoi przed groźbą zachorowania na raka i białaczkę;
- 170 tysięcy dzieci w wieku do 7 lat, zamieszkałych w strefie czarnobylskiej, otrzymały dawkę promieniowania przewyższającą normę, po której następuje rak tarczycy;
- liczba zachorowań na raka osiągnie szczyt w latach 2005 — 2010;
- pierwszy raz w historii Białorusi umieralność zaczęła przewyższać liczbę urodzin, przy czym w skażonych rejonach liczba urodzin spadła o 45 proc.

Stawić czoło

Według niektórych naukowców powyższe liczby świadczą o zniknięciu przed 2030 rokiem zdrowych zasobów genetycznych narodu białoruskiego. Jedyną możliwością stawienia czoła tak pesymistycznej perspektywie jest realizacja kompleksowego programu likwidacji następstw katastrofy w Czarnobylu.

Takim programem nie może być jednak, ze względu na stan budżetu, tylko państwowy program czarnobylski, na który przeznaczonych zostało w tym roku 8,2 proc. od ogółu wydatków budżetowych Białorusi, czyli — 240 miliardów rubli. Bardzo pomocna w tym zakresie jest działalność organizacji społecznych, korzystających ze wsparcia rządów i fundacji humanitarnych zza granicy.

© IREX/ProMedia

Ogólny widok 4 bloku Czarnobylskej Elektrowni Atomowej

O skali takiej pomocy w najbardziej skażonym obwodzie Białorusi — homelskim — świadczą liczby podane przez wiceprzewodniczącego miejscowego obwodowego komitetu wykonawczego Walerego Achlestina. W ciągu ostatnich piętnastu lat obwód otrzymał 28 tysięcy ton ładunków pomocy humanitarnej z 17 krajów świata wartości 40 milionów USD. Poza pomocą humanitarną, sponsorzy zagraniczni zorganizowali kolonie zdrowotne dla 211 tysięcy dzieci z Homelszczyzny we Włoszech i RFN.

Pomocy wciąż za mało

Zdaniem działaczy społecznych jest tego wciąż za mało. Problem polega na tym, że partnerów na Zachodzie zniechęca częsta zmiana białoruskich przepisów, regulujących współpracę w zakresie pomocy humanitarnej. Jak zaznaczył w rozmowie z agencją BiełaPAN przewodniczący Homelskiego Obwodowego Oddziału Fundacji „Życie z Czarnobylem" Nikołaj Stelmach: *„Za te lata nauczyliśmy się lawirować i dostosowywać się do nowych przepisów tak, by nasi partnerzy zagraniczni nie odczuli, iż coś u nas się zmieniło. Od tego, czy potrafimy to robić dalej, zależy to, czy Białoruś będzie otrzymywać pomoc humanitarną w przyszłości".*

Niestety, w naszym kraju władza państwowa w kwestiach współpracy humanitarnej z państwami Zachodu często kieruje się względami politycznymi, ignorując interesy mieszkańców Białorusi. Można tu przypomnieć nagonkę na fundację Genadija Gruszewogo „Dzieciom Czarnobyla", szereg dekretów prezydenckich, rozporządzeń i dyrektyw rządowych, utrudniających działalność zagranicznych misji humanitarnych.

Pozostaje wszakże nadzieja, że świat nie zapomni o trwającej od piętnastu już lat tragedii w centrum Europy. Jednym z dowodów na to jest przeprowadzenie 21 kwietnia kolokwium naukowego w Belgii pt. „Czarnobyl — zbliżająca się katastrofa" w celu przyciągnięcia uwagi światowej społeczności medycznej i naukowej do długotrwałych skutków promieniowania dla zdrowia ludzi.

PAT

SPORT

Zmiana barw?

Dwukrotna mistrzyni świata na torze kolarskim 26-letnia Natalia Markowniczenko może zrzec się białoruskiego obywatelstwa na rzecz rosyjskiego, jeśli Ministerstwo Sportu i Turystyki Białorusi nie spełni postawionych przez nią warunków.

„Chodzi o podstawowe warunki — zapewnienie sprzętu i stroju kolarskiego — powiedziała Markowniczenko. — *Do dziś korzystam z cudzego rowera i nie mam własnego stroju kolarskiego. Nie została rozstrzygnięta sprawa z mieszkaniem. Zresztą, moje zasługi, jak uważam, nie zostały należycie ocenione. Oficjalną premię otrzymałam, ale była ona śmiechu warta".*

Po spotkaniu zawodniczki 20 kwietnia z ministrem sportu Eugeniuszem Worsinym, który obiecał wsparcie w rozwiazaniu wspomnianych problemów, Natalia Markowniczenko oświadczyła: *„Jestem gotowa zaczekać, ale chce mi się, by obietnice przekształciły się w realność. Pytanie o zmianie obywatelstwa póki co wisi w powietrzu. W maju mam pierwsze zawody. Mam nadzieję, że problemy chociażby z rowerem i strojem kolarskim zostaną rozwiązane jeszcze przed ich rozpoczęciem. Chciałabym występować w barwach Białorusi. Tutaj dorastałam".*

Kilka miesięcy temu z powodu zwłoki biurokratycznej w organizowaniu treningów mówiła o zmianie obywatelstwa na niemieckie dwukrotna mistrzyni olimpijska Jekatierina Karsten.

BiełaPAN, PAT

WYSTAWA

Białoruś jako „Dobroruś"

Wystawa książek, wydawnictw periodycznych, map geograficznych oraz fotografii o Białorusi została otwarta w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Organizatorem wystawy jest dyrektor biblioteki Michał Jagiełło, a patronat honorowy nad nią sprawuje znany polski pisarz i reżyser filmowy Tadeusz Konwicki oraz Ambasador Białorusi w Polsce Nikołaj Kreczko.

Na ekspozycję wystawy złożyły się dzieła autorów z Polski, reprezentujących mieszkającą w kraju nad Wisłą mniejszość białoruską.

Podczas uroczystego otwarcia wystawy Michał Jagiełło, który jest inicjatorem cyklu wystaw pt. „Nasi sąsiedzi — nowe spojrzenie", zaznaczył, że dzieła, zaprezentowane na tym pokazie, mają sprzyjać lepszemu zrozumieniu Białorusi, o której Polacy nadal wiedzą bardzo mało. *„Wystawa ta jawi sobą podróż po naszym polskim wyobrażeniu o Białorusi i Białorusinach, o najważniejszych wydarzeniach w jej życiu, odzwierciedlonych w słowie drukowanym. Z bogatej bibliografii, dotyczącej Białorusi i Białorusinów, wybraliśmy tylko niektóre prace, głównie te, w których zasiane są ziarna realnego partnerstwa, które zawierają chęć zrozumienia sąsiada"* — powiedział dyrektor biblioteki.

Tadeusz Konwicki swój stosunek do Białorusi wyraził w sposób poetycki: *„Białoruś, Białoruś. Czemu nazywasz się Białoruś, kiedy nie masz w sobie bieli, kiedy biel twoja — ruda na jesieni ścierń zbożowa, kiedy twoja biel — pasy szarego płótna, rozścielone pod słońcem, kiedy biel twoja — gorący pot strudzonych ludzi. Powinnaś nazywać się Dobroruś, powinnaś nazywać się Dobrą Ziemią Dobrych Ludzi".*

„Ile jest we mnie Białorusi — nie wiem, — powiedział Tadeusz Konwicki. — *Ale w moim sposobie myślenia znaczną rolę odgrywają białoruskie korzenie!* "

BiełaPAN, PAT

Ceny paliw 26 kwietnia 2001

A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu Biełnieftiechim			
450 0,35*	556 0,43*	636 0,50*	388 0,3*
Stacje kampanii LUKOIL			
450	556	636	388

* cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny

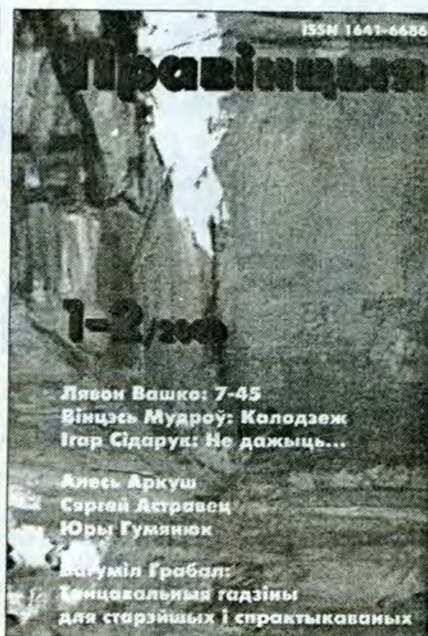
Kurs walut Banku Narodowego z dnia 26.04.2001r.

USD		DEM		RUR		PLN		EURO	
skup	sprzed	skup	sprzed	skup	sprzed	skup	sprzed	skup	sprzed
1323,00		603,15		45,78		328,08		1179,65	

KULTURA

„Prawincyja" z Białostocczyzny

***„Tak wielki i wieloplanowy projekt byłby trudny do zrealizowania przez wspólnotę Białorusinów Białostocczyzny bez udziału literatów z Białorusi. Dlatego też "Prawincyja", chociaż jest wydawnictwem periodycznym Polski, stała się zjawiskiem w życiu kulturalnym i literackim Białorusi"* — tak skomentował Głosowi wyjście w świat pierwszego numeru nowego czasopisma literackiego jeden z jego autorów, organizator prezentacji „Prawincyi" w Grodnie, która odbyła się 19 kwietnia, znany grodzieński poeta Jerzy Gumianiuk.**

„Prawincyja", Czasopismo Literacko-Artystyczne. Nr 1-2. Białystok 2000. Wydawca: Białoruski Związek w Rzeczypospolitej pod kierownictwem Jauhiena Wapy. Projekt jest realizowany przy finansowym wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej

Obecny na prezentacji redaktor naczelny „Prawincyi" Aleksander Maksymiuk, mówiąc o misji projektu, zaznaczył, iż jest on pomyślany jako alternatywa dla wydawnictw mińskich, które nie zawsze chcą, czy też są w stanie, uwzględnić twórczość autorów białoruskich spoza stolicy. *„Chociaż* — podkreślił Aleksander Maksymiuk — *obecny potencjał intelektualny Mińska jest zbudowany na podstawie zasobów regionalnych, pisarze białoruscy w większości swojej mają nie mińskie pochodzenie".*

Powyższa okoliczność sprawia, iż cała literatura białoruska jest w istocie literaturą prowincjonalną. Tym nie mniej ma się wrażenie, iż wydawcy stołeczni o tym zapominają. Stąd też pomysł, by za pomocą białoruskiego czasopisma literackiego o nazwie „Prawincyja" uświadomić społeczności literackiej oraz czytelniczej fakt istnienia autentycznego życia literackiego poza największą białoruską metropolią. *„Teraz literaci nie muszą stać w kolejkach w mińskich wydawnictwach, by opublikować swoje dzieła, mogą zwracać się do nas — do "Prawincyi"*- powiedział Aleksander Maksymiuk.

W założeniu wydawcy „Prawincyja" będzie faworyzować autorów „prowincjonalnych" w szerokim tego słowa znaczeniu — również w sensie ideologicznym i politycznym. Przykładem takiego podejścia jest publikacja w pierwszym numerze utworu znanego pisarza białoruskiego Wincesia Mudrowa, któremu z powodów ideowych odmawiają publikacji wydawnictwa literackie w Mińsku.

Zresztą, „prowincjonalizm" projektu ma wydźwięk ideologiczny chociażby ze względu na miejsce powstania. Mówiąc o tym Aleksander Maksymiuk podkreślił, że *„Białostocczyzna, gdzie procesy odrodzenia białoruskiego toczyły się bez wsparcia ze strony Białorusi"*, potrafiła jednak wnieść pozytywny wkład w sprawę odrodzenia białoruskości. *„Władzom Białorusi nigdy nie zależało na tym, by pokazać swoim mieszkańcom, że istnieje dla Białorusinów inna droga rozwoju poza rusyfikacją"* — zaznaczył redaktor naczelny, wyrażając nadzieję, iż czasopismo literackie z Białegostoku potrafi przełamać tę izolację.

W pierwszym numerze „Prawincyi" prezentowana jest czołówka nowej generacji białoruskich literatów, tłumaczy i eseistów — Jan Maksymiuk, Aleś Arkusz, Jerzy Gumianiuk, Winceś Mudrou, Siarhiej Astrawiec i inni. Zaprezentowane na ponad 160 stronach formatu A4 szerokie spektrum myśli i obrazów z różnych miejsc — od Pragi do Słonimia — przekonuje czytelnika do tego, iż „Prawincyja" to nie jest pojęcie geograficze, lecz — autentyczne otoczenie odradzającej się białoruskości.

Andrzej PISALNIK

TAJEMNICA SUKCESU

Wspaniała sceneria, różnorodność ról, bogactwo ubiorów, zapał oraz energia

Już czwarty rok uczniowie i nauczyciele Szkoły Społecznej w Baranowiczach starannie przygotowują się do tego przedsięwzięcia, które z biegiem czasu stało się jedną z najbardziej lubianych imprez wsród mieszkających tu Polaków. Świadectwem tego była po brzegi wypełniona sala Miejskiego Domu Kultury Budowlanych, gdzie w ubiegłą sobotę, 22 kwietnia, młodzież ze Szkoły Społecznej zaprezentowała swoje umiejętności artystyczne.

Jedną z najważniejszych uroczystości szkolnych w Baranowiczach w tym roku zaszczycili swoją obecnością liczni goście z Polski, między innymi Ambasador RP w Mińsku Mariusz Maszkiewicz, delegacja z Konsulatu Generalnego RP w Brześciu na czele z Konsulem Generalnym Tomaszem Klimańskim, przedstawiciele Najwyższej Izby Kontroli, delegacja z Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w Siedlcach na czele z dyrektorem Jackiem Grabińskim, a także goście z Piły i przedstawiciele Związku Polaków na Białorusi z Grodna: kierownik Działu Oświaty Anżelika Borys i kierownik Działu Kultury Oksana Gołombowska.

Witając gości i gospodarzy imprezy dyrektor Klubu Polskiego w Baranowiczach Teresa Sieliwończyk życzyła zgromadzonym widzom miłych wrażeń, a także podkreśliła, iż jest to wspólne święto Polaków mieszkających na tych terenach.

Przedszkolaczki na scenie - wielkie brawa!

© H.EJSMONT

„Co prawda, spotykamy się na Święcie Szkoły dopiero po raz czwarty, lecz szkoła istnieje już od czternastu lat. Zaczynaliśmy od osiemnastu uczniów, teraz mamy ponad sześćset - to o czymś świadczy" - tymi słowami dyrektor Szkoły Społecznej Elżbieta Dołęga-Wrzosek rozpoczęła najbardziej przyjemną dla uczniów część uroczystości, a mianowicie wręczanie nagród zwycięzcom licznych konkursów, organizowanych w szkole w ciągu roku. Największą ilość nagród otrzymali zwycięzcy konkursu „Erudyta klasowy", który cieszy się wśród młodzieży największą popularnością.

Część artystyczną rozpoczęli najmłodsi — dzieci uczące się języka polskiego w przedszkolach miasta. Na program artystyczny przedszkolaków złożyły się wiersze i piosenki współczesnych autorów. Pieśni i tańce narodowe zaprezentował zespół „Pierwiosnek" pod kierownictwem Haliny Stawropolcewoj, w którym wychowało się niejedno pokolenie młodych talentów. Wzruszającą chwilą było pożegnanie uczestników zespołu, którzy w tym roku opuszczą ściany szkoły i wkroczą w dorosłe życie. *„W zespole mogliśmy rozwijać nasze talenty artystyczne, kształtować charakter poprzez uczenie się współpracy w grupie i rozwiązywanie wspólnych problemów, był to początek szkoły życia, ale jakże ważny, bo podstawowy"* — powiedział uczeń 11 klasy Eugeniusz Sień, dziękując za wysiłek i poświęcenie kierownikowi zespołu, a także dyrektor Szkoły Społecznej i dyrektor Domu Polskiego za wsparcie i życzliwość.

Wspaniałą scenerią występu zabłysnęli uczestnicy teatralnego kółka „Szalone", którzy przedstawili ciekawe inscenizacje utworów między innymi Henryka Sienkiewicza i Benedykta Herca. Młodzi aktorzy urzekli widzów różnorodnością odgrywanych ról, bogactwem ubiorów, a także swoim zapałem i energią, za co otrzymali największe brawa.

Na zakończenie uroczystości Ambasador RP w Mińsku Mariusz Maszkiewicz powiedział: *„Życzę, aby dzieci i młodzież zdobywali to, czego pragną, nie bali się marzeń i byli świadomi tego, że przyszłość zależy od nich"*. Honorowy gość podziękował uczniom i nauczycielom za wspaniały występ, który przekonał wszystkich zgromadzonych, że w Baranowiczach mocno biją polskie serca, a także wszystkim darczyńcom, którzy pomagają temu środowisku. Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli Stanisław Kryszczyński życząc uczniom i nauczycielom powodzenia i dalszych sukcesów zapewnił, że działalność na rzecz odrodzenia polskości zawsze spotyka odzew w kraju. *„Osiągnięcia Szkoły Społecznej w Baranowiczach są warte naśladowania dla wielu innych placówek oświatowych"* — podkreśliła kierownik Działu Oświaty ZPB Anżelika Borys wspominając sukcesy uczniów odniesione podczas różnego rodzaju konkursów i olimpiad na poziomie obwodowym i republikańskim, a także życzliwą atmosferę panującą tak w gronie pedagogicznym, jak i wśród młodzieży.

Wspólnym odśpiewaniem „Roty" zakończyło się tegoroczne Święto Szkoły w Baranowiczach.

Dyrektor Elżbieta Dołęga-Wrzosek opowiedziała o tajemnicy sukcesu Szkoły Społecznej czytelnikom **Głosu**:

„Do Szkoły Społecznej dzieci uczęszczają z własnej woli raz lub dwa razy w tygodniu, nikt je do tego nie zmusza. Nauczyciele nie prowadzą lekcje szablonowo, starają się zainteresować młodzież, a ponadto w szkole istnieje masa różnorodnych zespołów i kółek, do których należy zdecydowana większość uczniów. Co miesiąc dzieci mają możliwość wykazać się swoimi umiejętnościami podczas różnorodnych konkursów.

Nie wiem, na czym polega tajemnica sukcesu, ale dzieci kochają szkołę. Tu panuje swoista atmosfera i jeśli z młodszych klas czasami kilka osób odchodzi, to od piątej do jedenastej klasy nie było takiego przypadku, aby ktoś opuścił szkołę. Nauczyciele traktują uczniów według zasad partnerskich, twórczo podchodzą do prowadzenia lekcji, a zarazem są wymagający. Ponadto, staramy się odpowiednio wyposażać gabinety w pomoce dydaktyczne, co zachęca dzieci do nauki i bardzo je pasjonuje. Wspólnie przeżywamy radosne i mniej radosne chwile, co sprzyja tworzeniu się przyjacielskich więzi, a także kładziemy duży nacisk na poznawanie kultury i tradycji naszych przodków.

O popularności szkoły świadczy fakt, że w tym roku przyjęliśmy 60 osób do pierwszej klasy, a 1/3 zainteresowanych musieliśmy odmówić z powodu braku pomieszczeń. Dziś dążymy do tego, by młodzi ludzie polskiego pochodzenia nie tylko dobrze znali literaturę i język polski, lecz mieli świadomość, że są Polakami i szczycili się tym."

Halina EJSMONT

KONKURS

Młodzi poloniści

Dnia 22 kwietnia w Polskiej Szkole w Grodnie odbył się Republikański Konkurs Ortograficzny. Patronat nad tym przedsięwzięciem sprawował Dział Oświaty ZPB.

Laureaci Konkursu Ortograficznego

© J.WANIUKIEWICZ

W eliminacjach wzięło udział 100 osób: dzieci i młodzież ze szkół Grodna, Wołkowyska, Lidy, Brasławia, Sopoćkiń, Zarzeczanki, Porozowa, Sarosiek, Makarowiec, Hołowiczpola.

Uczestnicy konkursu pisali dyktando w trzech grupach wiekowych: klasy 5-6, 7-8, 9-11. Ponadto grupy podzielone zostały ze względu na formę nauczania języka polskiego (język polski wykładany fakultatywnie i jako przedmiot).

Jury, w skład którego weszły Elżbieta Lewkowicz ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Oddział w Białymstoku, Krystyna Cynarska - nauczycielka języka polskiego ze Szkoły Społecznej ZPB, metodycy Działu Oświaty ZPB Anna Walkiewicz i Anna Litwinowicz - oraz nauczyciele Polskiej Szkoły w Grodnie - Anna Dziurbejko i Anna Kusielczuk, wyznaczyło laureatów:

I miejsce:
Wita Romańczuk, kl. 6, szkoła nr 35, Grodno; Anna Pyżowa, kl. 7, szkoła nr 9, Grodno; Julianna Mamczyc, kl. 9, szkoła nr 36, Grodno; Natalia Ignatowicz, kl. 9, Sopoćkinie.

II miejsce:
Irena Siech, kl. 6, szkoła nr 36, Grodno; Irena Wejdgier, kl. 6, szkoła nr 35, Grodno; Natalia Krzywicka, kl. 8, Sopoćkinie; Maria Sośnicka, kl. 9, szkoła nr 36, Grodno.

III miejsce:
Natalia Gidrewicz, kl. 5, szkoła nr 36, Grodno; Julia Waluszko, kl. 8, szkoła nr 36, Grodno; Anna Szumiel, kl. 9, szkoła nr 36, Grodno; Tatiana Matusiewicz, kl. 11, Liceum ZPB; Helena Juchniewicz, kl. 11, Liceum ZPB; Anna Astapczyk, kl. 11, Porozowo.

Wyróżnienie:
Anna Pilutkiewicz, kl. 5, szkoła nr 36, Grodno; Anna Lustik, kl. 5, Wołkowysk; Ilona Kowalczuk, kl. 5, szkoła nr 36, Grodno; Irena Romańczuk, kl. 6, Sopoćkinie; Stanisław Sarosiek, kl. 7, Sarosieki; Helena Ładysz, kl. 9, szkoła nr 28, Grodno.

Godnym odnotowania jest fakt, że wszyscy uczniowie, którzy reprezentowali szkoły z Grodna i Sopoćkiń, posiadają wysoki poziom wiedzy.

Podziękowania należą się nauczycielom, a zwłaszcza nauczycielce Polskiej Szkoły w Grodnie Annie Dziurbejko, którzy przygotowali dzieci do konkursu.

Dział Oświaty ZPB jako organizator tych eliminacji ufundował uczestnikom prezenty: książki, słowniki, zeszyty oraz dyplomy.

Serdecznie gratulujemy zwycięzcom Republikańskiego Konkursu Ortograficznego i życzymy młodym polonistom godnego stawiania czoła nowym wyzwaniom w następnych konkursach.

Mistrzowie o konkursie...

Julianna Mamczyc:
- Uczę się w 9 klasie w Polskiej Szkole w Grodnie. Ten konkurs, moim zdaniem, był niezbyt trudny, brałam udział i w trudniejszych. Swoje zwycięstwo zawdzięczam mojej nauczycielce języka polskiego Annie Dziurbejko. Myślę, że będę brała udział również w następnych konkursach i zajmowała pierwsze miejsca. To już drugie z kolei moje pierwsze miejsce.

Wita Romańczuk:
- Chodzę do 6 klasy do szkoły nr 35 w Grodnie. W podobnym konkursie uczestniczę już po raz trzeci. W ubiegłym roku też zostałam Mistrzem Ortografii. Bardzo się cieszę z wygranej.

Natalia Ignatowicz:
- Uczę się w 9 klasie Średniej Szkoły w Sopoćkiniach. Jest to klasa, w której wszystkie przedmioty są wykładane w języku polskim. W podobnym konkursie brałam udział po raz pierwszy. Dyktando, według mnie, było niezbyt trudne. Uczestnictwo w takiego rodzaju konkursach jest dla mnie wielką przyjemnością. Cieszę się, że takie konkursy w ogóle są, ponieważ jest to okazja, aby popisać się swoimi umiejętnościami, a przez to okazać miłość do swej Ojczyzny, do swojego języka ojczystego.

Anna Pyżowa:
- Jestem uczennicą 7 klasy Polskiej Szkoły w Grodnie. Po raz drugi biorę udział w konkursie ortograficznym. Po raz pierwszy natomiast odniosłam zwycięstwo, zostając Mistrzem Ortografii. Jest to dla mnie wielkie osiągnięcie. Jestem bardzo wdzięczna swojej nauczycielce języka polskiego Annie Dziurbejko i chybą to pierwsze miejsce zawdzięczam na połowę właśnie jej.

Iness TODRYK

Ogłoszenie

3 czerwca 2001r. w Grodnie odbędzie się **II Republikański Przegląd Małych Form Teatralnych.**

Zgłoszenia przyjmowane są w Dziale Oświaty SZ ZPB do 27 maja br.

Uczestnikom zapewniamy zwrot kosztów podróży, wyżywienie oraz zakwaterowanie.

Informacje szczegółową można uzyskać w Dziale Oświata SZ ZPB ul. Dzierżyńskiego 32 tel. **73-81-50**

Promień polskości

Tam, gdzie żyje język ojczysty, tam też żyje jego naród

Zorganizowanie konferencji metodycznej dla nauczycieli oraz zapoznanie się z sytuacją szkolnictwa polskiego w rejonie werenowskim było celem wizyty kierownika Działu Oświaty ZPB Anżeliki Borys i inspektora Obwodowego Instytutu Doskanalenia Nauczycieli w Grodnie Marii Majsiukiewicz, które 19 kwietnia odwiedziły szkołę podstawową we wsi Kozakowszczyzna.

Na konferencję metodyczną przyjechali nauczyciele z Radunia, Paszkowicz, Konwaliszek, Pieregancitów i Przewoża oraz metodyk z Kuratorium Oświaty rejonu werenowskiego Ludmiła Borsuk.

W rejonie werenowskim język polski wykładany jest jako przedmiot, w formie kółek oraz fakultatywnie. Każdy nauczyciel podchodzi do nauczania języka z ogromną odpowiedzialnością, co można było zauważyć podczas lekcji języka polskiego. Uczniowie wystąpili z przedstawieniem z okazji Wielkanocy. Widowisko rozpoczęło się odśpiewaniem pieśni wielkanocnej, która od razu wprowadziła w świąteczny nastrój. Nad przebiegiem przedstawienia czuwała nauczycielka języka polskiego Nela Bagrec, która przygotowała dzieci do występu: były zabawy, konkursy, taczanie jajek, śpiewanie piosenek.

Na konferencji, podczas rozmowy z nauczycielami, dało się odczuć, że żyją tą pracą i wkładają w nią wiele wysiłku. Nauczyciele przedstawili swoje problemy i potrzeby, propozycje tematów kolejnych spotkań metodycznych, zapotrzebowanie na podręczniki i literaturę metodyczną. Ponadto każdy nauczyciel otrzymał konspekty lekcji, opracowanych przez Dział Oświaty ZPB.

Maria Majsiukiewicz — inspektor grodzieńskiego Instytutu Doskonalenia Nauczycieli:

- Rola nauczyciela jest bardzo ważna. Powinniście się uczyć i dokształcać. Co roku organizujemy różnego rodzaju kursy, na które Was zapraszam. Proszę zgłaszać się, jeżeli macie jakiekolwiek trudności. Przede wszystkim powinniście wybrać cel nauczania. Zróbcie mniej, ale możliwie jak najlepiej. Zachęcajcie do nauczania języka nie tylko dzieci pochodzenia polskiego, lecz i innych narodowości. Wprowadzajcie więcej gier i zabaw, wtedy dzieci będą z większym zainteresowaniem uczęszczać na zajęcia. Liczymy na wzrost liczby uczących się języka polskiego, a to zależy w dużym stopniu od Was. Ważny jest odpowiedni poziom oraz model nauczania.

Maria Sadowska (Dociszki):

- W szkole jest 167 uczniów, z których 45 uczy się języka polskiego. Cieszę się, że w naszej szkole uczą się nie tylko Polacy, ale również Białorusini i Rosjanie. Świadczy to o tym, że młodzież interesuje się kulturą i językiem swego sąsiada, chce lepiej poznać jego historię i obyczaje. Ponadto mamy przy Domu Kultury kółko języka polskiego. Co roku dzieci wyjeżdżają do Polski, gdzie mają możliwość kształcić swój język, poznawać kulturę i tradycje polskie.

Helena Rudzis (Paszkowicze):

- W naszej szkole języka i literatury polskiej jako przedmiotu uczy się 26 uczniów. Wszyscy chętnie uczęszczają na zajęcia. Nie jest łatwo, ponieważ brakuje podręczników dla 9 klasy, wydanych przez Ministerstwo Edukacji RB. Ale mam wielką satysfakcję ze swojej pracy.

Nela Bagrec (Kozakowszczyzna):

- Prowadzę kółko języka polskiego, jedną godzinę tygodniowo. Zauważyłam, że kiedy zadaję zadanie domowe, dzieci przestają przychodzić na zajęcia. Staram się więc uczyć języka poprzez różnorodne gry i zabawy ruchowe oraz słowne.

Regina Czapla (Przewoże):

- Uczę języka polskiego w malutkiej szkole, która liczy 25 uczniów. Wszyscy uczą się języka polskiego fakultatywnie. W klasach początkowych sytuacja wygląda nieciekawie, ponieważ mam tylko dwie godziny na cztery klasy początkowe, natomiast w starszych - trzy godziny tygodniowo. Dzieci bardzo chętnie uczą się języka polskiego i lubią te zajęcia. Staram się w najlepszy sposób przekazywać naszą polską kulturę młodemu pokoleniu.

Teresa Garbina (Konwaliszki):

- Uczę języka polskiego fakultatywnie. Mam bardzo dużo dzieci, które chętnie przychodzą na zajęcia. Każde święto jest w szkole w jakiś sposób obchodzone. Bierzemy też udział w różnych konkursach i imprezach. Administracja szkoły oraz inni nauczyciele chętnie nam pomagają.

Alfreda Małachowska (Raduń):

- Z wielką przyjemnością prowadzę lekcje języka polskiego w Szkole Średniej nr 1, w 2 klasach jako przedmiot, a w pozostałych - fakultatywnie. Cały czas staram się wprowadzać gry i zabawy, uczymy się wierszyków, piosenek. Jestem zadowolona ze swej pracy.

Julia Sawicka (Pieregancy):

- Uczę dzieci 2 - 9 klas. Na zajęciach fakultatywnych próbuję zapoznać z naszą polską kulturą poprzez czytanie, słuchanie polskiej muzyki, taniec.

Chciałoby się, aby każdy Polak uświadomił sobie, że znajomość języka ojczystego jest świętym obowiązkiem każdego narodu.

To, co robią nauczyciele języka polskiego i działacze oświatowi na Białorusi, jest niezwykle istotne, ponieważ od nich zależy, czy będą kontynuowane tradycje polskie.

Iness TODRYK
Foto autora

Elementarz

Problemem, z którym najczęściej się spotykają nauczyciele języka polskiego na Białorusi, jest zaopatrzenie uczących się w podręczniki języka polskiego. Skutecznym sposobem na jego rozwiązanie jest współpraca Działu Oświaty ZPB z Naukowo-Metodycznym Centrum Książki Naukowej i Środków Nauczania przy Ministerstwie Oświaty RB.

Na bazie Centrum działającego od 1993r. istnieje wydawnictwo, które się zajmuje publikacją podręczników dla białoruskich, rosyjskich i polskich szkół na Białorusi. W Centrum funkcjonują sekcje, które zajmują się opracowaniem podręczników. Na przykład w skład polskiej wchodzą pracownicy Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego oraz Uniwersytetu Pedagogicznego, którzy są również recenzentami podręczników.

- Dobry zespół nauczycieli jest w polskich szkołach w Grodnie i Wołkowysku, dobrzy nauczyciele pracują w polskich klasach w Nowogródku i chcielibyśmy, aby te klasy były jeszcze lepiej przygotowane — mówi Irina Gimpiel, kierownik sektora nauczania początkowego. — *Rozpoczęliśmy tłumaczenie podręcznika „Człowiek i świat" dla 3 klasy, wydajemy teraz „Elementarz" dla klas polskich pod red. Maciuszenki. W ogóle mamy cały komplet podręczników dla szkoły początkowej. Na razie są to pomoce do nauczania, status podręcznika otrzymają dopiero po przejściu aprobaty, po 2-3 latach.*

Wiera Biechtina

Planujemy wydanie elementarza polskiego, w którym zostanie przedstawiony cały koloryt białoruski. Możliwie jego autorem będzie znany autor podręczników Kłyszka.

W ciągu 5 lat „życia" podręcznika w laboratorium Centrum jest przeprowadzana ekspertyza, u wagi której są uwzględnione podczas publikacji ponownych wydań. Już w 2003 roku powstaną ponowne wydania pierwszych podręczników matematyki i języka polskiego.

- Chciałoby się, aby podręczniki były bardziej ilustrowane, czytelne i pięknijsze — mówi pani Irina.

- W tym kierunku staramy się dążyć i chcemy tworzyć podręczniki alternatywne, na przykład dwa elementarze różnych autorów. Nauczyciele będą mieli wybór i z czasem ujawni się lepsze wydanie. Planujemy zgromadzić ludzi twórczych z zespołów nauczycielskich, praktyków, którzy pomogliby w naszej pracy.

Wiera Biechtina, kierownik laboratorium ogólnokształcącego nauczania średniego, zaznaczyła, że *„z przyjściem do Działu Oświaty ZPB Anżeliki Borys zniknęły nieporozumienia, które miały miejsce pomiędzy naszymi instytucjami. Teraz współpracujemy w Komisji ds. Mniejszości Narodowych, razem rozwiązujemy problemy. Mamy trudną sytuację z doborem tłumaczy białoruskich podręczników na język polski. Wszyscy jesteśmy zainteresowani jakościowymi podręcznikami. Współpraca trwa: Związek Polaków na przykład zorganizował częściowy skład tekstu i wydruk, redagowanie podręcznika matematyki. Interesują się naszymi zapotrzebowaniami i już po raz drugi dostarczają nam słowniki, które przekazujemy do wydawnictw i autorów. Dział Oświaty zawsze nas wspiera, przyjemnie jest z nimi współpracować. Do tego Ministerstwo Edukacji Narodowej Polski życzliwie stawi się do naszej pracy, nie pobiera płac za recenzowanie podręczników. Odczuwamy, że Związek Polaków naprawdę jest zainteresowany zapotrzebowaniem szkół polskich w jakościowe podręczniki. Tu widoczne są nie tylko słowa, ale konkretne działania..*

Irina Gimpiel

Tatiana ZALESKA
Fot. autora

FOTO W **Głosie**

© A. DUBIKOWSKI

Nauczyciele języka polskiego z Mińska spotkali się z kierownikiem Działu Oświaty ZPB Anżeliką Borys w stołecznym Domu Polskim, otrzymali materiały dydaktyczne oraz podręczniki. Było to jedno z wielu przygotowywanych przez Dział Oświaty spotkań, celem których jest konkretna pomoc pedagogom i zapoznanie się z ich problemami.

GRODNO

Pieśń wieczorna

W Miejskim Domu Kultury w Grodnie 22 kwietnia odbył się II Konkurs Moniuszkowski „Pieśń Wieczorna". W konkursie wzięło udział 16 osób z Lidy, Grodna, Szczuczyna, Pińska. Uczestników oceniano według 3 nominacji: soliści, duety, zespoły. Każdy z uczestników wykonał 3 piosenki. W nominacji „soliści" pierwsze miejsce zajęła Irena Godajewa, w nominacji „duety" nie przyznano miejsc, ponieważ w konkursie uczestniczyły tylko dwa duety. Wszyscy byli zachwyceni występem duetu: Artur Śliż i Ksienia Smolska (4-5 lat), którzy otrzymali dyplom za uczestnictwo w konkursie. W nominacji „zespoły" pierwsze miejsce przyznano zespołowi „Tęcza" z Pińska, drugie miejsce podzieliły Teatr Poezji, Polska Macierz Szkolna, zespół „Wiara" z Grodna.

Żanetta KURBAT

RADUŃ

W Domu Polskim 22.04 w Raduniu odbyła się impreza z powodu Świąt Wielkanocnych. Uczestnicy zespołu „Przyjaciółka" oraz członkowie oddziału SZ ZPB zebrali się na tą imprezę.

W pogodnej i miłej atmosferze spędziliśmy dzień i wieczór świąteczny. Śpiewaliśmy pieśni święte, ludowe, składaliśmy sobie nawzajem życzenia, bawiliśmy się w różne zabawy wielkanocne i gry.

Od swego imienia chcę podziękować uczestnikom zespołu „Przyjaciółka", członkom oddziału SZ ZPB, kierowniczce W. Szyłko i akompaniatorom W. Struchowskiemu i W. Matonisowi za pomoc w zorganizowaniu imprezy.

H. ŻEGZDRYN

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia drogiemu proboszczowi **Karolowi BARNASIOWI** z powodu śmierci

brata TADEUSZA
składają parafianie kaplicy masolańskiej

Anatolowi TOMASIEWICZOWI serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci

OJCA
składa Zarząd Mińskiego Oddziału Obwodowego ZPB

Wyrazy głębokiego współczucia **Weronice SZOCIE**, prezes Rejonowego Oddziału w Świsłoczy, z powodu śmierci

MATKI
składa Zarząd Oddziału w Porozowie

Wyrazy głębokiego współczucia **Danucie EJSMONT** z powodu śmierci matki

śp. Zofii JODKOWSKIEJ ze wsi Chlistowicze
składa Polska Macierz Szkolna i Klub Polskich Kobiet "Grodnianka"

Wielebnemu ks. dziekanowi **Karolowi BARNASIOWI** oraz jego najbliższej rodzinie z powodu śmierci

BRATA
składa wyrazy serdecznego współczucia i łączy się w modlitwie **Trzeci Zakon z Wielkich Ejsmontów**

Wyrazy głębokiego współczucia i żalu **Alicji i Andrzejowi KIZIELEWICZOM** z powodu śmierci

MATKI i TEŚCIOWEJ
składają członkowie Polskiego Towarzystwa Lekarzy na Grodzieńszczyźnie

Poniedziałek

30 kwietnia

БТ

7.00 "Живая вода". Док.фильм ("Белвидеоцентр").
7.15 1снасць. Духовная программа.
7.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
8.00 Резонанс.
9.00 Новости.
9.10 "Самозванцы". Сериал (Россия).
10.10 "Все нормально, мама!" Развлекательная программа.
10.40 Премьер-парад.
11.05 "Сад мечты". Передача для дачников.
11.35 Г.Яцкина и О.Кабо в худ.фильме "Провинциалки" ("Укртелефильм").
13.10 Теленавигатор.
13.30 Сериал по выходным. "Жемчужины океана"(Франция).
14.30 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.00 Новости.
15.10 Мультфильм.
15.30 КВН. 1/8 финала Евролиги.
16.55 Хоккей. Чемпионат мира. Швейцария - Беларусь. Трансляция из Германии.
19.15 А.Каменкова и А.Серебряков в худ.фильме "Тесты для настоящих мужчин" (Россия).
20.25 Из достоверных источников.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.35 "Самозванцы". Сериал (Россия).
22.30 Стадион.
23.00 Планета "АРТ".
23.30 А.Градов и Н.Мартино в политическом детективе "Зигзаг" (США).

ОРТ

7.00, 9.00(с сурдопереводом), 14.00(с сурдопереводом), 17.00 Новости.
7.10 Мультсеанс: "Чебурашка", "Чебурашка идет в школу".
7.40 Армейский магазин.
8.05 Утренняя звезда.
9.10 "Непутевые заметки" с Дм.Крыловым.
9.30 Пока все дома.
10.10 "Песня года". Избранное.
11.55 Армен Джигарханян в детективе "К расследованию приступить". 2-я серия.
13.15 Клуб путешественников.
14.15 Семейный киносеанс. Мультфильм "Незнайка на Луне - 2".
15.35 Документальный детектив. "Берлинское противостояние". Дело 1956 года.
16.05 Сериал "Китайский городовой".
17.15 "Железные мозги". Спецрепортаж.
17.40 "Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
18.50 "Убойная сила: Миссия выполнима-1".
20.00 Время.
20.35 Курт Рассел и Стивен Сигал в супербоевике "Приказано уничтожить".
22.55 Стивен Кинг. "Буря столетия". Часть 1-я.

РТР

06.30 Мультфильмы.
06.40 Прогноз погоды.
06.45 "Страна обезьян". Фильм для детей.
08.10 Золотой ключ.
08.30 "Телепузики".
09.00 Доброе утро, страна.
09.45 Аншлаг.
11.05 "Городок".
11.35 Почта РТР.
12.00 Худ.фильм "Затерянный мир".
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.20 Вокруг света.
15.20 "Два рояля".
16.15 Сам себе режиссер.
16.50 Комедия "Алхимики".
19.00 Вести.
19.50 "Вчера, Сегодня, Завтра..." Концертная программа Филиппа Киркорова.
22.15 Комедия "Американский пирог".
00.10 Фильм "Греческая смоковница".
01.55 Прогноз погоды.

Культура

9.00 Программа передач.
9.05 "Конёк-Горбунок". Мультфильм.
10.35 Дикая природа. "Белые медведи во льдах". Документальный фильм.
11.30, 13.30, 21.00 Новости культуры.
11.40 Архитектурная галерея.
11.55 Дворцовые тайны. "Кушать подано!"
12.20 Странствия музыканта.
12.40 "Обезьяний остров". Документальный фильм. Режиссер И.Войтенко.
13.45 Золотой пьедестал. Валентин Иванов.
14.10 Кино по выходным. "Одноглазые валеты". Художественный фильм (США, 1961). Режиссер М.Брандо. 2-я серия.
15.20 Музыкальный антракт.
15.35 "Николас Никльби". Мультипликационный фильм.
16.50 А.Аверченко. "Осколки разбитого вдребезги". Исполняет Игорь Кашинцев.
17.30 Сферы. Международное обозрение.
18.10 "Царская ложа". Дирижер Джанандреа Нозеда.
18.50 Вечерняя сказка.
19.00 "Ох, уж эти детки". Мультсериал.
19.10 "Ошибка Королёвой". Документальный фильм. Режиссер И.Жуковская.
20.00 "Ив Монтан в "Олимпии". Фильм-концерт. Часть 1-я.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 "Ив Монтан в "Олимпии". Фильм-концерт. Часть 2-я.
22.10 "Барбара". Художественный фильм (Дания, 1997). Режиссер Н.Малмрос. Часть 2-я.
23.20 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Сериал "Закон джунглей".
07.45 Сериал "Сыскное бюро "Гром".
08.40 Русский альбом.
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал "Сыскное бюро "Гром".
10.25 Сериал "Семь дней с русской красавицей: понедельник".
11.00 Сегодня.
11.30 Музыкальный фильм "Нью-Йорк, Нью-Йорк".
14.40 Куклы.
15.00 Сегодня.
15.30 Мультфильм "Три толстяка".
16.15 Дог-шоу. Я и моя собака.
16.50 Сериал "Полицейская академия".
18.00 Сегодня.
18.45 Комедия "Фортуна".
20.35 "Избранное". Концерт Аллы Пугачевой. Часть 2-я.
22.10 Фильм "Человек дождя".

Dział Kultury ZPB

zaprasza kierowników oraz uczestników polskich tanecznych zespołów folklorystycznych do udziału **w warsztatach choreograficznych,** które się odbędą w dniach 18-20 maja w Domu Polskim w Baranowiczach.

Zainteresowanych udziałem w warsztatach prosimy zgłaszać się pod adresem:

Dział Kultury ZPB,
ul. Dzierżyńskiego 32, 230023 Grodno, tel. 72 00 75

Wtorek

1 maja

БТ

7.00 Н.Иванова и Н.Рыбников в лирической комедии "Весна на Заречной улице" (Одесская к/с).
8.30 "Золотая Антилопа". Мультфильм.
9.00 Новости.
9.10 Фильм-сказка "Волшебная лампа Аладдина" (к/с им.М.Горького).
10.05 "Хулио Иглесиас в Латинской Америке" (Международный Французский Канал).
10.40 С.Юрский и Л.Куравлев в худ.фильме "Золотой теленок" ("Мосфильм"). 1-я и 2-я серии.
13.30 "По страницам "Золотого шлягера". Музыкальная программа.
15.00 Новости.
15.15 "Мойдодыр". Мультфильм.
15.30 Мелодрама "Любовь не игрушка" (Индия). 1-я и 2-я серии.
17.55 "24-й фестиваль цирков в Монте-Карло" (Международный Французский Канал).
18.50 "Москва - Минск".
19.10 З.Шарко, Л.Дуров и Н.Волков в мелодраме "Луной был полон сад"(Россия).
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.40 Г.Бокашевская и С.Юшкевич в худ.фильме "Тоталитарный роман"(Россия).
23.50 Спорткурьер.
24.00 Ток-шоу "Будни". Работник и наниматель: защищенность на рынке труда.

ОРТ

7.00, 9.00(с сурдопереводом), 14.00(с сурдопереводом), 17.00 Новости.
7.15 Мультсеанс: "38 попугаев".
7.25 Сергей Столяров и Михаил Глузский в фильме "Тайна двух океанов". 1-я серия.
9.10 Концерт Клары Новиковой.
10.10 "Песня года". Избранное.
11.55 Армен Джигарханян в детективе "К расследованию приступить". 3-я серия.
13.20 "С легким паром!" В гостях у Михаила Евдокимова.
14.15 Семейный киносеанс. "101 далматинец".
16.10 "Золотой граммофон".
17.15 "Золотой граммофон".
18.50 "Убойная сила: Миссия выполнима-2".
20.00 Время.
20.35 КВН-2001.
22.50 Стивен Кинг. "Буря столетия". Часть 2-я.

РТР

06.30 Мультфильмы.
07.05 Фильм "Высота".
08.40 Прогноз погоды.
08.45 Доброе утро, страна.
09.35 Сам себе режиссер.
11.10 Вручение 2-й национальной премии "Цирк".
13.00 Вести.
13.20 Комедия "Служебный роман".
16.00 "Шедевры уходящего века". Концерт Николая Баскова.
17.05 Фильм "Первое мая".
19.00 Вести.
19.30 Новый проект "Аншлага": "Кто кого".
21.40 Фильм "Свадьба".
23.55 Комедия "Распутник".
01.45 Прогноз погоды.

Культура

9.00 Программа передач.
9.05 "Маугли". Мультфильм.
10.40 "Ау-у, Вселенная". Документальный фильм. Режиссер А.Погребной.
11.00 Машины времени.
11.35 Концерт детского хора "Весна" под управлением А.Пономарева.
12.15 Мультфильм "Серый волк энд Красная Шапочка".
12.40 "Необыкновенные соседи", "Косматые робинзоны". Документальные фильмы. Режиссер И.Войтенко.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Театральная летопись XX века. Элина Быстрицкая. Глава 3-я.
14.10 "Добро пожаловать, или посторонним вход воспрещён". Художественный фильм ("Мосфильм", 1964). Режиссер Э.Климов.
15.25 "Цитаты из жизни". Академик Софья Ивановна Набока.
16.05 А.Сухово-Кобылин. "Свадьба Кречинского". Спектакль Малого театра. Постановка А.Хейфеца. Часть 1-я.
17.25 А.Сухово-Кобылин. "Свадьба Кречинского". Спектакль Малого театра. Часть 2-я.
18.40 В вашем доме. Владимир Маторин.
19.20 Вечерняя сказка.
19.30 "Ох, уж эти детки". Мультсериал.
19.55 Чик Коррия в Большом зале Московской консерватории.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 Блеф-клуб.
22.05 "А был ли каротин". Художественный фильм ("Мосфильм", 1989). Режиссер Г.Полока. Часть 1-я.
23.20 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Сериал "Закон джунглей".
07.45 Сериал "Сыскное бюро "Гром".
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал "Сыскное бюро "Гром".
10.20 Сериал "Семь дней с русской красавицей: вторник".
11.00 Сегодня.
11.25 Комедия "Эйс Вентура: розыск домашних животных". Фильм 1-й.
13.05 Комедия "Эйс Вентура: розыск домашних животных". Фильм 2-й.
15.00 Сегодня.
15.30 Мультфильм Юрия Норштейна "Сказка сказок".
16.10 "Воин высокой травы". Фильм Тимофея Баженова.
16.45 "Зыкина". Программа Леонида Парфенова из цикла "Новейшая история".
18.00 Сегодня.
18.40 Фильм "Русский бунт".
21.00 Сегодня.
21.35 Футбол. "Реал" (Испания) - "Бавария" (Германия).
23.50 Фильм "Еще один мужчина, еще один шанс".

Środa

2 maja

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.15 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
9.45 Мультиклуб.
10.10 25-й кадр.
10.30 1снасць. Духовная программа.
11.00 Новости.
11.10 "Дед Овсей и Палашка". Короткометражный фильм.
11.35 Здоровье. Тележурнал.
12.00 "Одиссея команды Кухто". Телеигра.
12.30 Криминальное досье.
13.00 Новости.
13.15 "Взять живым". Худ.фильм по роману И.Карпова (Одесская к/с). 1-я серия.
14.30 Фильмы братьев Люмьер (Международный Французский Канал).
14.35 Уроки Н.Новожиловой.
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.15 "Сказки отца Кастора". Мультсериал (Международный Французский Канал). 1-я серия.
15.25 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал). 1-я серия.
15.40 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.10 Хоккей. Чемпионат мира. Германия - Беларусь. Трансляция из Германии. В перерыве (17.40) - Зона Икс.
18.35 Новости.
18.55 "Час профессионала".
19.25 Детектив "Галион полный звуков" (Италия).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.55 "Самозванцы". Сериал (Россия).
22.50 Спорт-курьер.
23.00 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
23.25 Футбол. Кубок Беларуси. БАТЭ (Борисов) - "Славия" (Мозырь). 2-й тайм.
0.20 Новости.

ОРТ

7.00, 9.00(с сурдопереводом), 14.00(с сурдопереводом), 17.00 Новости.
7.10 Мультсеанс: "Волк и теленок", "Жил-был пес", "Бобик в гостях у Барбоса".
7.40 Сергей Столяров и Михаил Глузский в фильме "Тайна двух океанов". 2-я серия.
9.10 Евгений Петросян приглашает.
10.10 "Песня года". Избранное.
11.55 Армен Джигарханян в детективе "К расследованию приступить". 4-я серия.
13.20 "Эх, Семеновна!" Всероссийский конкурс частушек.
14.15 Семейный киносеанс. Робин Уильямс в комедии "Флаббер - попрыгунчик".
16.00 Звезды Сан-Ремо в Кремле.
17.15 Звезды Сан-Ремо в Кремле.
17.40 "Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
18.50 "Убойная сила: Миссия выполнима-3".
20.00 Время.
20.35 Арнольд Шварценеггер в боевике "Крутая сделка".
22.40 Стивен Кинг. "Буря столетия". Часть 3-я.

РТР

06.30 Мультфильмы.
06.40 Прогноз погоды.
06.45 Приключенческий фильм "Не бойся, я с тобой!".
09.20 Доброе утро, страна!
10.10 "Аншлаг" на Волге.
13.00 Вести.
13.20 Комедия "Ультиматум".
14.35 Кто же этот Петросян?
17.05 Фантастический фильм "Джуманджи".
19.00 Вести.
19.30 Валерий Леонтьев в концертной программе "Безымянная планета".
22.00 Боевик "Бей в кость".
00.20 Горячая десятка.
01.15 Прогноз погоды.

Культура

9.00 Программа передач.
9.05 Говорит и обманывает Игорь Кио.
10.00 Мультипликационный фильм "Наследство волшебника Бахрама".
10.20 "Чарлз Диккенс". Документальный фильм.
11.35 "Мой любимый клоун". Художественный фильм ("Мосфильм", 1986). Режиссер Ю.Кушнерев.
13.00 "Бой, Лель, Чингиз и другие". Документальный фильм. Режиссер И.Войтенко.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Театральная летопись XX века. Элина Быстрицкая. Глава 4-я, заключительная.
14.10 "Дон Кихот". Художественный фильм ("Ленфильм", 1957). Режиссер Г.Козинцев.
15.55 "Песни нашего двора". Спектакль Театра "У Никитских ворот" под руководством Марка Розовского. Часть 1-я.
17.00 "Песни нашего двора". Спектакль Театра "У Никитских ворот" под руководством Марка Розовского. Часть 2-я.
18.00 Смехоностальгия.
18.25 Звезды мирового балета. Международный фестиваль балета. Мариинский. Передача 4-я.
19.15 Вечерняя сказка.
19.25 "Мы из джаза". Художественный фильм ("Мосфильм", 1983). Режиссер К.Шахназаров.
20.55 Программа передач.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 Тамара и маэстро.
22.05 "А был ли каротин". Художественный фильм ("Мосфильм", 1989). Режиссер Г.Полока. Часть 2-я.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Сериал "Закон джунглей".
07.45 Сериал "Сыскное бюро "Гром".
08.40 Русский альбом.
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал "Сыскное бюро "Гром".
10.20 Сериал "Семь дней с русской красавицей: среда".
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм "Три мушкетера-1. Подвески королевы".
13.15 Фильм "Три мушкетера-2. Месть Миледи".
15.00 Сегодня.
15.35 Дог-шоу "Я и моя собака".
16.10 Премьера НТВ. "Квартирный вопрос".
16.45 "Зыкина". Программа Леонида Парфенова из цикла "Новейшая история". 2-я серия.
18.00 Сегодня.
18.40 Фильм "Несут меня кони..."
20.30 Профессия - репортер. Ольга Надточей "Призрак феминизма".
21.00 Сегодня.
21.35 Футбол. "Лидс" (Англия) - "Валенсия" (Испания).
23.50 Александр Суханов. "Сольный альбом"

Czwartek

3 maja

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.10 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
9.35 КВН. 1/8 финала Евролиги.
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.
12.00 Большой завтрак.
12.30 "Новая коллекция". Каннский кинофестиваль в ожидании открытия.
13.00 Новости.
13.10 "Взять живым". Худ.фильм (Одесская к/с). 2-я серия.
14.25 Документальный сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости(с сурдопереводом).
15.10 "Сказки отца Кастора". Мультсериал (Международный Французский Канал). 2-я серия.
15.25 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международ ный Французский Канал). 2-я серия.
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.05 "5 х 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 Новости.
18.20 "Тайные пружины политики". Авторская программа Юрия Азаренка.
18.45 Зона Икс.
19.00 М.Стрип и М.Гембан в худ.фильме "Танцы во время Луназы" (Ирландия).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.55 "Самозванцы". Сериал(Россия).
22.50 Спорт-курьер.
23.05 Видимо-невидимо.
0.15 Новости.

ОРТ

8.00, 11.00(с сурдопереводом), 14.00(с сурдопереводом), 17.00, 22.55 Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.15 "Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
10.15 Сериал "Все путешествия команды Кусто". "Плавучие джунгли Борнео".
10.40 История одного шедевра. Ф.Васильев. "Мокрый луг".
14.20 Программа "100%".
14.45 ...До шестнадцати и старше.
15.20 Мультсериал "Покемон".
15.45 Веселые истории в журнале "Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 Сериал "Все путешествия команды Кусто". "Нил - река богов".
17.55 Человек и закон.
18.40 Многосерийный фильм "Парижский антиквар" (заключительная серия).
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Игорь Бочкин в детективе "Барханов и его телохранитель".
23.15 Сериал "Джаз".

РТР

07.00, 08.00 Вести.
07.30 Открытая таможня.
07.45 Православный календарь.
07.50 "Змей на чердаке". Мультфильм.
08.15 Фантастический фильм "Джуманджи".
10.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Сериал "Рожденная революцией. Комиссар милиции рассказывает".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Вести - Москва.
19.50 Фильм "Контрольный выстрел" из цикла "Марш Турецкого".
19.00 "Откройте, милиция!" Док.сериал.
22.30 Фильм "Игра разума".
00.30 Прогноз погоды.

Культура

7.00 Программа передач.
7.05, 11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 "Возвращение броненосца". Художественный фильм (Россия - Беларусь, 1996). Режиссер Г.Полока. 1-я серия.
9.10 Золотой век русской живописи.
9.35 "Семейные хроники". Документальный фильм. Режиссер В.Ярмошенко.
10.30 "Состязание без правил". Художественный фильм (США, 1938). Режиссер Р.Брэдбери.
11.40 "Борец и клоун". Художественный фильм ("Мосфильм", 1957). Режиссеры К.Юдин, Б.Барнет.
13.45 Арии из оперы Н.Римского-Корсакова "Царская невеста".
14.00 Телеэнциклопедия.
14.15 Мультипликационные фильмы "Ну, погоди!"
15.00 Новости.
15.15 Кино - детям. "Остров-бабочка". Телесериал (Австралия, 1985).
15.55 Л.Ашкенази. "Очередь за счастьем". Исполняет С.Назаренко.
16.30 "Состязание без правил". Художественный фильм (США, 1938). Режиссер Р.Брэдбери.
17.40 Пути Господни... Московский старец Алексий Мечёв.
18.05 Власть факта.
18.20 "Время музыки". Тележурнал.
18.45 "Осенние портреты". Александр Азарин.
19.10 Вечерняя сказка.
19.50 "Семейные хроники". Документальный фильм. Режиссер В.Ярмошенко.
20.45 После новостей...
21.10 Джазофрения.
21.35 "Возвращение броненосца". Художественный фильм (Россия - Беларусь, 1996). Режиссер Г.Полока. 1-я серия.
23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.20, 06.20, 07.20 Погода.
05.25, 06.30, 07.25 Спорт.
05.35, 06.35, 07.40 Карданный вал.
05.45, 06.45 Впрок.
07.50 Сериал "Мельница богов".
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал "Мельница богов".
10.25 Сериал "Семь дней с русской красавицей: четверг".
11.00 Сегодня.
11.30 Комедия "Небесный тихоход".
13.00 Сегодня.
13.25 Намедни-72.
14.20 Путешествия натуралиста.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал "Элен и ребята".
16.10 Сериал "Страсть".
17.05 "О, счастливчик!".
18.00 Сегодня.
18.45 Боевик "Танго и Кэш".
21.00 Сегодня.
21.50 Фильм "Без обратного адреса".
23.30 Фильм "Кентерберийские рассказы".

Zapraszamy do udziału!

27 maja br. w Domu Polskim w Lidzie odbędzie się młodzieżowy **Festiwal Polskiej Piosenki Estradowej**.

Szczegółową informację o festiwalu oraz nuty repertuaru obowiązkowego można uzyskać pod adresem: Dział Kultury ZPB, ul. Dzierżyńskiego 3, 230023 Grodno oraz pod numerem **tel. 72-00-75.**

Piątek

4 maja

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Самозванцы". Сериал (Россия).
9.00 Новости.
9.10 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей(Англия-Германия).
9.40 Премьер-парад.
10.10 Фильмы братьев Люмьер (Международный Французский Канал).
10.15 "Жить, чтобы петь..." К 50-летию творческой деятельности народного артиста Беларуси Виктора Чернобаева.
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.
12.00 "Сад мечты". Передача для дачников.
12.30 Арсенал. Программа об армии.
13.00 Новости.
13.10 "Взять живым". Худ.фильм (Одесская к/с). 3-я серия.
14.25 Документальный сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости(с сурдопереводом).
15.10 "Сказки отца Кастора". Мультсериал (Международный Французский Канал). 3-я серия.
15.20 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал). 3-я серия.
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей(Англия-Германия).
16.05 5 х 5. Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 Новости.
18.20 "Мир и мы".
18.40 Зона Икс.
18.50 "Цубаники". Короткометражный худ.фильм("Беларусьфильм").
19.40 Колыбельная.
20.00 Панорама. Информационный канал.
20.55 "Самозванцы". Сериал(Россия). Заключительная серия.
21.55 Хоккей. Чемпионат мира. В перерыве(22.35) - Спорт-курьер.
0.10 Королевская охота.
0.35 Новости.

ОРТ

8.00, 11.00(с сурдопереводом), 14.00(с сурдопереводом), 17.00, 22.55 Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.15 "Парижский антиквар" (заключительная серия).
10.20 Сериал "Все путешествия команды Кусто". "Нил - река богов".
10.45 История одного шедевра. Икона "Спас Нерукотворный".
14.20 Страна чудес. Золотая лихорадка в приключенческом фильме "Белый клык".
16.00 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 "С легким паром!" В гостях у Михаила Евдокимова.
18.00 Спасатели. Экстренный вызов.
18.30 Вкусные истории.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Ален Делон и Чарльз Бронсон в приключенческом фильме "Прощай, друг".
23.10 Реальная музыка.
23.40 Ночной кинозал. Майкл Кейн в шпионском триллере "Завещание Холкрофта".

РТР

07.00, 08.00 Вести.
07.30 Тысяча и один день.
07.45 Православный календарь.
07.50 "Обезьянки и грабители". Мультфильм.
08.15 Фильм "Контрольный выстрел" из цикла "Марш Турецкого".
10.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Сериал "Рожденная революцией. Комиссар милиции рассказывает".
18.00 "Комиссар Рекс". Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Вести - Москва.
19.50 Телеигра "Идеальный мужчина".
20.55 Фильм "Меченые".
23.25 Боевик "Возмездие".
01.05 Прогноз погоды.

Культура

7.00 Программа передач.
7.05, 11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 "Возвращение броненосца". Художественный фильм (Россия - Беларусь, 1996). Режиссер Г.Полока. 2-я серия.
9.00 "Линия судьбы". Документальный фильм. Режиссер В.Коновалов.
9.55 Народное гулянье с оркестром.
10.45 Ольга Лепешинская: сцены из жизни.
11.40 Зарубежное документальное кино. "Эдуардо Чильида".
12.40 С.Рахманинов. Концерт ї3 для фортепиано с оркестром. Солист Н.Петров. Дирижер Е.Светланов.
13.45 Вместе с Фафалей.
14.00 Телеэнциклопедия.
14.15 Мультипликационные фильмы "Ну, погоди!"
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. "Остров-бабочка". Телесериал (Австралия, 1985).
15.35 Новомобиль. А.Максимов. "Сон императрицы". Телеверсия спектакля театра "Модерн".
16.50 Улица моего детства. Е.В.Бианки.
17.00 Провинциальные музеи. "Музеи, которые мы выбираем".
17.40 Сенсация! Сенсация? Сенсация...
18.05 "Голос интеллигенции". Документальный фильм. Режиссер Д.Луньков (1995 г.).
18.30 Кинопанорама.
19.10 Вечерняя сказка.
19.15 "Ох, уж эти детки". Мультсериал.
19.50 "О времени и о себе". Геннадий Рождественский.
20.30 После новостей...
20.50 "Вечера с Вероникой Долиной". Передача 5-я.
21.15 "Возвращение броненосца". Художественный фильм (Россия - Беларусь, 1996). Режиссер Г.Полока. 2-я серия.
22.35 Мультфильм для взрослых "Античная лирика".
23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.20, 06.20, 07.20 Погода.
05.25, 06.30, 07.25 Спорт.
05.35, 06.35, 07.40 Карданный вал.
05.45, 06.45 Впрок.
07.50 Сериал "Мельница богов".
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал "Мельница богов".
10.25 Сериал "Семь дней с русской красавицей: пятница".
11.00 Сегодня.
11.25 Комедия "Трактористы".
13.00 Сегодня.
13.30 Намедни-73.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 "Улица Сезам".
15.55 Сериал "Страсть".
17.05 "О, счастливчик!".
18.00 Сегодня.
18.40 Фильм "Почтальон всегда звонит дважды".
21.00 Сегодня.
21.50 "Женский взгляд".
22.45 Фильм "Декамерон".

Sobota

5 maja

БТ

7.00 Новости.
7.10 Існасць. Духовная программа.
7.35 "Мы - журналисты". Док.фильм к Дню печати("Белвидеоцентр").
7.55 Прыжки в воду. Международный турнир памяти *С.Портнова.*
8.25 Здоровье. Тележурнал.
9.00 Новости.
9.10 "Новые приключения гномов". Мультсериал(Испания).
9.35 Юмористический сериал "Кувалда"(США).
10.10 "Все нормально, мама!" Развлекательная программа.
10.35 "Одиссея команды Кухто". Телеигра.
11.05 Мультиклуб.
11.30 "Сад мечты". Передача для дачников.
11.55 Ток-шоу "Будни". Работник и наниматель: защищенность на рынке труда.
12.45 Королевская охота.
13.10 "Время местное". Репортажи из провинции.
13.35 Сериал по выходным. "Жемчужины океана"(Франция).
14.30 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.00 Новости.
15.10 "Сказка о мертвой царевне и семи богатырях". Мультфильм.
15.45 Ф.Сухов и И.Смоктуновский в исторической драме "Иван Федоров" (Россия). 1-я и 2-я серии.
18.25 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.20 Детективный сериал "Жюли Леско"(Франция).
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.05 "Тайные пружины политики". Авторская программа Юрия Азаренка.
22.30 П.Круз и Х.Шигуло в худ.фильме "Девушка твоей мечты" (Испания-Италия-Германия).
0.30 Вечерний экспресс.

ОРТ

7.00, 9.00(с сурдопереводом), 14.00(с сурдопереводом), 17.00 Новости.
7.15 Программа "100%".
7.40 Мультсеанс: "Айболит и Бармалей".
7.55 Семейная комедия "Альф" (заключительная серия).
8.25 Играй, гармонь любимая!
9.10 Смак.
9.30 "Смехопанорама" Евгения Петросяна.
10.10 Дневной киносеанс. Ирина Мирошниченко и Александр Белявский в приключенческом фильме "Их знали только в.лицо"
11.55 Здоровье.
12.35 "Евровидение". Следующий шаг.
13.05 Седьмое чувство.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Сериал "Китайский городовой".
15.05 "Дисней клуб": "Все о Микки Маусе".
15.35 "Чтобы помнили..." Георгий Бурков. Ведущий - Л.Филатов.
16.15 В мире животных.
17.15 Как это было. "Бункер Гитлера. 1945 год".
18.05 Коломбо и другие. Фэй Данауэй в фильме "Все поставлено на карту".
20.00 Время.
20.40 Сандра Баллок в комедии "Пока ты спал".
22.40 Коллекция Первого канала. Джефф Бриджес в фильме братьев Коэн "Большой Лебовски".

РТР

06.30 Диалоги о рыбалке.
06.55 Фильм-сказка "Волшебник Изумрудного города".
08.05 Прогноз погоды.
08.10 Золотой ключ.
08.30 "Телепузики".
09.00 Доброе утро, страна.
09.45 "Сто к одному".
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 "Каламбур".
11.35 Почта РТР.
12.00 Худ.фильм "Затерянный мир". "Лжеотец".
13.00 Вести.
13.20 Комедия "За двумя зайцами".
14.45 "Том и Джерри".
15.00 Пресс-клуб.
15.45 "Международная панорама".
16.30 Национальный доход.
17.00 Моя семья. "Брак без любви".
17.55 Аншлаг.
19.00 "Вести" в субботу.
19.50 "Городок".
20.30 Комедия "Райское яблочко".
22.20 Триллер "Волк".
00.40 Прогноз погоды.

Культура

9.00 Программа передач.
9.05 "Аистенок". Тележурнал для детей.
9.30 Мой цирк.
9.55 Мультфильм "Веселая карусель".
10.15 Архитектурная галерея. "Новая архитектура Сибири".
10.30 Век кино. "Только три ночи". Художественный фильм ("Мосфильм", 1988). Режиссер Г.Егиазаров.
11.50 Программа мультфильмов.
12.15 Дворцовые тайны. "Особняк Веры Гагариной".
12.40 Странствия музыканта.
13.00 Золотой пьедестал. Елена Вайцеховская.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Театральная летопись XX века. "Актер в конце века". Михаил Козаков. Глава 1-я.
14.20 Кино по выходным. "Маклинток". Художественный фильм (США, 1952). Режиссер Э.МакЛаглен. Часть 1-я.
15.20 "Вокзал мечты". Ю.Башмет.
16.00 "Эзоп". Фильм-спектакль по пьесе Г.Фигерейдо "Лиса и виноград" ("Лентелефильм", 1961). Постановка Г.Товстоногова и Ю.Музыканта.
17.30 Сферы. Международное обозрение.
18.10 Билет в Большой...
18.35 Вечерняя сказка.
18.40 Мультсериал.
18.55 "Хор". Документальный фильм. Режиссер А.Балуев.
19.45 Программа передач.
19.50 Дом актера. "Счет 6:0".
20.30 Романтика романса. Трио "Реликт".
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 Блеф-клуб.
22.05 "Мачеха Саманишвили". Художественный фильм ("Грузия-фильм", 1978). Режиссер Э.Шенгелая.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Сериал "Закон джунглей".
08.20 Сериал "Семь дней с русской красавицей: суббота".
09.00 Сегодня.
09.20 Криминал.
09.50 Без рецепта.
10.25 "Полундра".
11.00 Сегодня.
11.20 "Женский взгляд".
12.10 Комедия "Юбилей".
12.55 Худ.фильм "Последний из могикан".
15.00 Сегодня.
15.35 Великая иллюзия. Большое путешествие в Голливуд.
16.15 Дог-шоу "Я и моя собака".
16.55 Сериал "Полицейская академия".
18.00 Сегодня.
18.35 Герой дня без галстука.
19.10 Комедия "Высокий блондин в черном ботинке".
21.00 Сегодня.
21.50 Фильм "Круг обреченных".
23.55 Фильм "Цветок тысяча и одной ночи".

Niedziela

6 maja

БТ

7.00 "И вечный будет май". Док.фильм("Беларусьфильм").
7.20 Детективный сериал "Жюли Леско"(Франция).
9.00 Новости.
9.10 "Новые приключения гномов". Мультсериал(Испания).
9.35 Юмористический сериал "Кувалда" (США).
10.05 "Все нормально, мама!" Развлекательная программа.
10.30 Премьер-парад.
11.00 Большой завтрак.
11.30 Арсенал. Программа об армии.
12.00 "Поем с оркестром". Фестиваль белорусской детской песни.
12.30 "24-й фестиваль цирков в Монте-Карло"(Международный Французский Канал).
13.25 Сериал по выходным. "Жемчужины океана"(Франция).
14.20 "И другие официальные лица".
14.30 25-й кадр.
15.00 Новости.
15.15 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
15.40 Криминальное досье.
16.15 "Они сражались за Родину". Худ.фильм режиссера С.Бондарчука ("Мосфильм"). 1-я и 2-я серии.
18.50 Планета "АРТ".
19.20 Теленавигатор.
19.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Резонанс.
20.50 Спорт-курьер.
21.05 Худ.фильм режиссера Б.Тавернье "Жизнь и больше ничего" (Франция).
23.25 "Новая коллекция". Каннский кинофестиваль в ожидании открытия.
23.50 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Славия"(Мозырь) - "Торпедо-МАЗ" (Минск). 2-й тайм. Передача из Гомеля.

ОРТ

6.45 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
7.00, 9.00(с сурдопереводом), 14.00(с сурдопереводом), 17.00 Новости.
7.10 Служу России!
7.40 "Дисней-клуб": "Чип и Дейл".
8.05 Утренняя звезда.
9.10 "Непутевые заметки" с Дм.Крыловым.
9.30 Пока все дома.
10.10 КВН-2001.
12.25 Клуб путешественников.
13.05 "Эх, Семеновна!" Всероссийский конкурс частушек.
13.45 Сокровища Кремля.
14.10 Сериал "Китайский городовой".
15.05 "Дисней клуб": "Гуфи и его команда".
15.35 Умницы и умники.
16.00 Живая природа. "Правда о гризли".
17.20 Елена Сафонова и Сергей Жигунов в мелодраме "Принцесса на бобах".
19.35 Алек Болдуин и Ким Бейсингер в боевике "Побег".
21.45 Ночные новости.
22.10 "На футболе" с Виктором Гусевым.
22.50 Линия кино. "Танк "Клим Ворошилов-2".

РТР

06.30 Комедия "Черноморочка".
07.45 Прогноз погоды.
07.50 Русское лото.
08.40 "ТВ Бинго шоу".
09.35 Доброе утро, страна.
10.05 Аншлаг.
11.00 "Городок".
11.30 Чемпионат России по художественной гимнастике. Командное первенство.
12.10 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.20 Вокруг света.
15.25 "Два рояля".
16.25 Сам себе режиссер.
17.00 "Зеркало".
17.55 ТВ Бинго-новости.
18.00 Комедия "Невероятные приключения итальянцев в России".
20.05 Мелодрама "Красотка-2: сбежавшая невеста".
22.20 Боевик "Основной подозреваемый".
00.15 Чемпионат России по художественной гимнастике. Финал. Многоборье.
01.35 Прогноз погоды.

Культура

9.00 Программа передач.
9.05 Детский сеанс. "Я купил папу". Художественный фильм (К/ст. им. М.Горького, 1962). Режиссер И.Фрэз.
10.25 Мультфильмы "Кот в сапогах", "Вовка в тридевятом царстве".
11.00 Дикая природа. "Львы". Документальный фильм.
11.55 Бабушкины рецепты.
12.10 Графоман.
12.35 "Мой Эрмитаж". Авторская программа М.Пиотровского.
13.00 Ток-шоу "Наобум". Сергей Никоненко.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Театральная летопись XX века. "Актер в конце века". Михаил Козаков. Глава 2-я.
14.25 Кино по выходным. "Маклинток". Художественный фильм (США, 1952). Режиссер Э.МакЛаглен. Часть 2-я.
15.35 Тем временем.
16.00 Новая театральная гостиная.
16.55 Шедевры мирового музыкального театра. Дж. Верди. Опера "Дон Карлос". В постановке театра "Шатле" (Париж). 1-й и 2-й акты.
18.30 Вечерняя сказка.
18.40 Мультсериал "Ох уж эти детки".
18.50 Шедевры мирового музыкального театра. Дж. Верди. Опера "Дон Карлос". 3-й, 4-й и 5-й акты.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 "С потолка". Программа О.Басилашвили.
21.50 "Оставленный багаж". Художественный фильм (Голландия, 1998). Режиссер И.Краббе.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15 Сериал "Закон джунглей".
07.45 "О, счастливчик!".
08.25 Сериал "Семь дней с русской красавицей: воскресенье".
09.00 Сегодня.
09.15 Комедия "Оставайтесь с нами".
11.00 Сегодня.
11.25 Менты в Кремле. 5 лет вместе.
13.45 Док.фильм "Русская Палестина".
15.00 Сегодня.
15.35 Путешествия натуралиста.
16.10 Большие родители.
16.50 Сериал "Полицейская академия".
18.00 Сегодня.
18.35 Комедия "Возвращение высокого блондина".
20.25 Куклы.
20.45 Криминальный фильм "Ворошиловский стрелок".
22.45 "Футбольный клуб".
23.25 Комедия "Все, что вы хотели знать о сексе, но боялись спросить".

TVP-1

Poniedziałek

07 25 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
07 50 В пустыне и пуще.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 "Боб Моррисон". Сериал пр-ва США.
10 35 "Дезертиры". Фильм пр-ва Польши.
12 00 Концерт 75-летия польского радио.
12 50 Документальный фильм.
13 20 За кулисами ПНР.
13 50 Премьеры Ополе-2001.
14 00 Новости.
14 10 "Дезертиры". Часть 2. Фильм пр-ва Польши.
15 20 Спортивный журнал.
15 45 Премьеры Ополе-2001.
16 00 Новости.
16 10 Тина, последний концерт в Европе.
17 00 Программа для молодежи.
17 30 "Мода на успех'. Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
19 00 Какая это мелодия?
19 30 "Исполнение мечты". Теленовелла пр-ва Польши.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 57 Спорт.
21 03 Прогноз погоды.
21 10 Смотри в оба.
22 15 Телетеатр.
23 45 Новости.
00 15 Спортивная программа.
00 20 Хорошие книги.
00 55 "Полночный экспресс". Фильм пр-ва США.
02 50 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.

Wtorek

07 30 "Клан". Теленовелла пр-ва Польши.
07 55 "Боб Моррисон". Сериал пр-ва США.
08 40 Мультсериал.
10 00 "Принцесса и жеребец". Фильм пр-ва США.
11 30 Наша молодость.
12 15 "Жена космонавта". Фильм пр-ва Франции.
14 00 Новости.
14 10 Премьеры Ополе-2001.
14 25 Документальный фильм.
14 55 Большой концерт Тины Тюрнер.
17 00 Какая мелодия?
17 30 "Клан". Теленовелла пр-ва Польши.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 "Билли Мэдисон". Фильм пр-ва США.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 56 Спорт.
21 01 Прогноз погоды.
21 05 Художественный фильм.
22 45 Теледневник.
23 30 "Двойной удар". Фильм пр-ва США.
01 20 "Искорка". Фильм пр-ва США.
02 55 "Комната номер 16". Фильм пр-ва Бельгии.

Środa

07 30 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
07 55 В пустыне и пуще.
09 30 Новости.
09 41 Прогноз погоды.
09 45 "Боб Моррисон". Сериал пр-ва США.
10 35 Программа для детей.
11 00 "Может это последний раз". Фильм пр-ва Англии.
12 35 Наша молодость.
13 25 Концерт.
14 00 Новости.
14 10 Премьеры Ополе-2001.
14 25 "Спона". Фильм пр-ва Польши.
16 05 Премьеры Ополе-2001.
16 20 Новости.
16 30 Евровидение перед финалом.
17 00 Программа для молодежи.
17 30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Клан". Теленовелла пр-ва США.
19 00 Какая это мелодия?
19 30 "Исполнение мечты". Сериал пр-ва Польши.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 57 Спорт.
21 03 Прогноз погоды.
21 05 Выступление маршала сейма.
21 15 Художественный фильм.
23 00 Криминальная хроника.
23 25 Новости.
23 55 Спортивная программа.
00 05 "Горы счастья". Фильм пр-ва Польши.
02 00 "Саботаж". Фильм пр-ва США.

Czwartek

07 15 Программа дня.
07 20 Животные мира.
07 50 "Клан". Теленовелла пр-ва Польши.
08 10 "Боб Моррисон". Сериал пр-ва США.
09 00 Телеутро.
09 25 "Панна с мокрой головой". Фильм пр-ва Польши.
11 10 Документальный фильм.
12 45 210 годовщина Конституции 3 мая.
14 05 Новости.
14 15 А это Польша.
15 10 Ураган против смерча.
16 15 "Система". Фильм пр-ва Польши.
17 05 Премьеры Ополе-2001.
17 20 Двадцать один.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
19 05 "Игра". Сериал пр-ва Польши.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 52 Спорт.
20 57 Прогноз погоды.
21 05 "Сеть". Фильм пр-ва Польши.
22 05 Свидетель истории.
23 25 "Никогда не разговаривай с незнакомым". Фильм пр-ва США.
00 55 "Горячка Дельты". Фильм пр-ва США.
02 30 "Платный убийца". Фильм пр-ва Венесуэлы.
04 10 "Вслепую". Фильм пр-ва Испании.

Piątek

07 25 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
07 50 Мультфильм.
08 40 "Боб Моррисон". Сериал пр-ва США.
09 30 Новости.
09 42 Прогноз погоды.
09 45 Мультсериал.
10 10 Программа для детей.
10 45 "Стэйнг Эйлив". Фильм пр-ва США.
12 20 Наша молодость.
13 25 Концерт к 75-летию польского радио.
13 50 Премьеры Ополе-2001.
14 00 Новости.
14 10 Брайн Адамс в Сопоте.
16 05 Новости.
16 20 Свидание втемную.
17 00 Программа для молодежи.
17 30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Студия визита Папы Римского.
18 30 Трансляция визита Папы Римского.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 56 Спорт.
21 01 Прогноз погоды.
21 10 "Адвокат преступления". Фильм пр-ва США.
23 05 Телепредставление.
00 02 Новости.
00 30 Спортивная программа.
00 40 "Красавицы". Фильм пр-ва США.
02 25 Спортивная студия.
03 25 Премьеры Ополе-2001.
03 45 "Смертельная тишина". Фильм пр-ва Канады.
05 20 "Отпад". Фильм пр-ва США.

Sobota

07 30 Польские танцы.
07 40 Сад и огород.
08 05 Агролиния.
08 55 Животные мира.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 Католическая программа для детей.
10 10 Кибермания.
10 40 У. Дисней представляет.
12 00 "Наследство". Сериал пр-ва Канады.
12 50 Секреты здоровья.
13 05 С камерой среди животных.
13 30 Миллиард в уме.
14 00 Новости.
14 10 Женщины белого дома.
14 20 Кинохроника.
14 45 Евровидение перед финалом.
15 05 "Виннету". Фильм пр-ва США.
16 40 Спортивная студия.
17 15 Двадцать один.
17 45 Развлекательная программа.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 30 Любим польские сериалы.
19 00 Дамский гардероб.
19 30 Концерт.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 52 Спорт.
20 59 Погода.
21 05 "Операция Самум". Фильм пр-ва Польши.
22 45 Звезды в первой программе.
23 35 "Стронг Дэйс". Фильм пр-ва США.
02 00 Ночь интернета.
02 30 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
03 45 "Мрачное наследство". Сериал пр-ва США.
04 25 "Один из нашего самолета". Фильм пр-ва Англии.

Niedziela

07 00 Хотим помочь.
07 15 Прошу ответить.
07 35 Наша гмина.
08 20 Мультфильм.
08 50 Телеутро.
09 15 Студия визита Папы Римского.
09 20 Трансляция богослужения.
12 15 Развлекательная программа.
12 40 Мотожурнал.
13 00 Программа католической редакции.
13 10 Католический журнал.
13 25 Открытая дверь.
14 00 Новости.
14 10 Неделя.
14 45 "Волшебницы". Сериал пр-ва США.
15 35 Спортивная студия.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Свидание "втемную".
19 05 "Жильцы". Сериал пр-ва Польши.
19 35 Стоит посмеяться.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 51 Спорт.
20 57 Прогноз погоды.
21 05 "Банда Джеймсов". Фильм пр-ва США.
22 50 Документальная теленовелла.
23 20 Решение принимать тебе.
00 00 Финал телеконкурса.
00 05 Пегас.
00 35 Спортивное воскресенье.
00 55 Спортивная программа.
01 10 "Как быть любимой". Фильм пр-ва Польши.
02 45 Звезды светят ночью.

Poniedziałek

30 kwietnia

TVP 2

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
09 30 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
11 05 На свободе.
12 00 "Инспекция пана Анатолия". Комедия пр-ва Польши.
13 20 Фестиваль циркового искусства.
14 10 Концерт.
15 10 "Цыганская танцовщица". Мультфильм пр-ва США.
16 10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
17 00 Панорама.
17 10 "Буква любви". Сериал пр-ва Польши.
18 00 Концерт.
19 00 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
19 55 Документальный фильм.
20 50 Музыкальная программа.
21 00 Поющие фортепиано.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
22 35 "Конец света". Фильм пр-ва Польши.
01 30 "Много способов смерти". Фильм пр-ва США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультсериал.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11 30 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
12 15 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
13 05 "Душа человек". Сериал пр-ва США.
13 30 Жизненный шанс.
14 30 Два мира.
15 00 Тележурналы.
15 30 Твой врач.
15 45 Достаточно захотеть.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
19 40 Информация.
19 55 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 Жизненный шанс.
22 30 "Омен 3". Фильм пр-ва США.
00 30 Бизнес-информация.
00 55 Бумеранг.
01 25 Тележурнал открытого театра.

Białystok

08 00 Мультсериал.
08 30 Документальный фильм.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Королева сердец". Сериал
10 25 Книги с верхней полки.
10 30 Тележурнал рыболова.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11 30 Региональный журнал.
11 45 Эхо регионов.
12 15 "Доктор Финли". Сериал пр-ва Англии.
13 00 Приглашение.
13 20 Биографии с рефреном.
13 50 Планета труда.
14 05 Спасем Землю!
14 25 Животные мира.
14 55 Интеграция.
15 10 "Проектировщицы". Сериал пр-ва США.
15 35 "Клан". Сериал Польши.
16 00 Строим мосты.
16 30 Региональный журнал.
17 30 Дети детям.
17 50 "Гарри и Гандерсоны". Сериал пр-ва США.
18 15 Региональный журнал.
20 00 "Запах семьи". Фильм США.
21 35 Телекурьер.
22 05 Мужчины мира.
22 30 Региональный журнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Откроем новый мир.
00 00 Ночной джаз.

Polonia

07 00 "Ева хочет спать". Фильм пр-ва Польши.
08 35 Съезд полонии и поляков заграницы.
08 50 Семейные развлечения.
09 30 Новости.
09 40 "Клан". Сериал Польши.
10 05 Игры польским языком.
10 35 "Матери, жены, любовницы". Сериал Польши.
11 35 Развлекат. программа.
12 20 Вечер с Ягельским.
13 00 Тайны мира.
13 30 Программа для детей.
14 00 Новости.
14 10 "Клан". Сериал Польши.
14 35 Польская кухня.
14 45 Польский теледокумент.
15 15 Икона божьего воскресенья.
15 35 Репортаж.
16 00 Новости.
16 10 Духовная культура народа.
16 55 Спортивная программа.
17 10 Тележурнал.
17 30 Мультсериал.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Галерея польского искусства.
18 45 Спортивная неделя.
19 35 "Клан". Сериал Польши.
19 55 Телепокупки.
20 15 Мультфильм.
20 30 Новости.
21 00 "Весна, господин сержант". Фильм пр-ва Польши.
22 40 Съезд Полонии и поляков заграницы.
23 05 Сто лет филармонии в Варшаве.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 С искусством на ты.
00 45 Телепредставление.
01 30 Новости.
02 00 Львовский салон.
02 15 Мультфильм.
02 30 Новости.
03 00 "Клан". Сериал Польши.
03 20 "Весна, господин сержант". Фильм пр-ва Польши.
05 00 Телепредставление.
05 45 Съезд полонии и поляков заграницы.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Это Польша.

Wtorek

1 maja

TVP 2

08 15 Мультсериал.
09 00 Местная программа.
10 00 Программа для детей.
10 50 "Где генерал?". Фильм пр-ва Польши.
12 25 Фестиваль культуры.
13 05 "Приключения барона Мюнхаузена". Фильм пр-ва США.
15 15 Телетурнир.
15 45 Теленовелла пр-ва Польши.
16 20 Развлекательная программа.
17 20 "Прокаженная". Фильм пр-ва Польши.
19 00 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 00 Мальчик-богатырь.
21 00 Сумасшедший корабль.
21 55 Музыкальный журнал.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 28 Прогноз погоды.
22 40 "Клуб Коттон". Фильм пр-ва США.
00 45 Люблю завтра.
01 20 "Похищение". Фильм пр-ва США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультфильм.
08 25 Политические граффити.
08 40 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09 35 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11 30 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
12 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
13 30 Жизненный шанс.
14 30 Порванные узы.
15 30 4 x 4. Автожурнал.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Ксена". Сериал пр-ва США
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
19 40 Информация.
19 45 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22 00 Фильм недели.
00 00 Бизнес информация.
00 30 "Приятели". Сериал пр-ва США.
01 00 Футбольный журнал.
01 55 Розовый леденец.
02 25 Телевизионное следственное бюро.
02 55 Музыкальная программа.

Białystok

08 00 "Дэни расскажи мне". Сериал пр-ва Франции.
08 30 Мультсериал.
09 00 Региональный журнал.
10 05 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
11 00 "Пиппи Лангструмпф". Фильм пр-ва Швеции.
12 35 "Сорокалетний". Сериал пр-ва Польши.
13 30 Фестиваль польских композиторов.
14 10 "Свидание Эда". Фильм пр-ва США.
15 35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16 20 "Прекрасны Сенегал". Фильм пр-ва Франции.
17 50 Друзья животных.
18 15 Фестиваль польской эстрады.
19 00 Региональный журнал.
19 25 "Как заполучить Лолу". Фильм пр-ва США.
21 00 Концерт.
22 00 Региональный журнал.
23 00 "Тихие дни в Голливуде". Фильм пр-ва Германии.
00 35 Потребность секса.

Polonia

07 00 "Как я начал вторую мировую войну". Комедия пр-ва Польши.
08 30 Съезд Полонии и поляков заграницы.
08 45 Семейные развлечения.
09 15 Сны на чужбине.
09 40 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
10 05 Мультфильм.
10 30 "Весна, господин сержант". Фильм пр-ва Польши.
12 10 Спортивное воскресенье.
13 00 Сцена молодого зрителя.
13 45 Программа для детей.
14 15 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
14 40 Парад кабаре.
15 55 "Сами по себе". Комедия пр-ва Польши.
17 15 Развлекательная программа.
17 25 "Янка". Сериал пр-ва Польши.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 Программа для детей.
18 30 Чемпионат Польши по танцам.
18 55 Другой дом.
19 20 Телепокупки.
19 35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
20 00 Вести Полонии.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 51 Спорт.
21 00 "Успех". Сериал пр-ва Польши.
21 30 Форум Полонии.
22 30 Съезд Полонии и поляков заграницы.
22 45 Концерт.
23 43 Панорама.
00 05 Спортивная программа.
00 10 Город Америка.
00 50 Концерт.
01 40 Сны на чужбине.
02 05 Вести Полонии.
02 20 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 50 Спортивная программа.
02 54 Прогноз погоды.
03 00 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
03 20 Развлекательная программа.
03 30 "Успех". Сериал пр-ва Польши.
04 00 Форум Полонии.
05 00 Съезд Полонии и поляков заграницы.
05 15 Документальный фильм.
05 35 Другой дом.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Чемпионат Польши по танцам.

Środa

2 maja

TVP 2

08 00 Документальный фильм.
09 00 Местная программа.
10 00 Теленовелла пр-ва Польши.
10 55 "Буква любви". Сериал пр-ва Польши.
11 40 Программа кабаре.
12 30 "Джузеппе в Варшаве". Фильм пр-ва Польши.
14 15 Концерт.
15 10 Легенда об Атлантиде.
16 00 Поющие фортепиано.
17 00 Панорама.
17 10 "Яносик". Сериал пр-ва Польши.
18 05 Шанс на успех.
19 00 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 00 Сумасшедший корабль.
21 00 Тележурнал экспресса репортеров.
21 55 Музыкальный журнал.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Погода.
22 35 Польша без фикции.
23 10 "Багси". Фильм пр-ва США.
00 20 "Знак дракона". Фильм пр-ва США.
02 55 Европейский футбольный обзор.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультфильм.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Ксена". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11 30 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
12 30 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
14 00 Жизненный шанс.
15 00 Программа для детей.
15 30 Дрозда.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Чудо любви". Сериал пр-ва перу.
19 40 Информация.
19 45 Курьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22 00 Художественный фильм.
00 00 Бизнес-информация.
00 30 Телевизионное следственное бюро.
01 00 Ночное кино.
03 00 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
10 05 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
11 00 "Побег Пиппи". Фильм пр-ва Швеции.
12 40 "Вайпер". Сериал пр-ва США.
13 30 Программа кабаре.
14 15 "За пять минут до свистка". Фильм пр-ва Польши.
15 30 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
15 55 Молодежный фестиваль.
16 15 Закон есть закон.
17 50 "Циркачи". Сериал пр-ва Австрии.
18 15 Концерт.
19 00 Региональный журнал.
19 25 "Польские дороги". Сериал пр-ва Польши.
21 00 Концерт.
22 00 Региональный журнал.
23 00 "Охотник". Фильм пр-ва Швеции.
01 00 "По следу убийцы". Фильм пр-ва США.

Polonia

07 00 "Как я начал вторую мировую войну". Часть 2. Комедия пр-ва Польши.
08 10 Концерт.
08 30 Съезд Полонии и поляков заграницы.
08 45 Семейные развлечения.
09 30 Новости.
09 40 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
10 05 Телеутро.
10 30 "Успех". Сериал Польши.
11 00 Форум Полонии.
12 00 Концерт.
13 00 Варшава известная и неизвестная.
13 20 Играй капелла.
13 40 У вод.
14 00 Новости.
14 10 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
14 35 "Нет сильных". Фильм пр-ва Польши.
16 05 Судьба эмигранта.
16 20 Новости.
16 30 Необитаемый остров.
17 20 Развлекательная программа.
17 30 Мультсериал.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Теледневник.
19 20 Телепокупки.
19 35 "Клан". Сериал Польши.
20 05 Программа для детей.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 55 Прогноз погоды.
20 58 Спорт.
21 05 Выступление маршала сейма.
21 15 "Свободная суббота". Фильм пр-ва Польши.
21 50 Судьба эмигранта.
22 00 Концерт.
23 00 Съезд Полонии и поляков заграницы.
23 15 Судьба эмигранта.
00 30 Панорама.
00 50 Спортивная программа.
00 00 Быть женщиной.
00 45 А это Польша.
01 30 Новости.
02 00 Форум Полонии.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 55 Спорт.
02 59 Погода.
03 00 "Клан". Сериал Польши.
03 25 Телетеатр.
04 50 Теледневник.
05 30 Форум Полонии.
05 45 Съезд полонии и поляков заграницы.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Тайны армии.

Czwartek

3 maja

TVP 2

08 30 Военные песни.
09 00 Местная программа.
10 00 И. Падеревский - биографические зарисовки.
10 40 "По ту сторону зеркала". Фильм пр-ва Англии.
12 00 "Сабля для коменданта". Фильм пр-ва Польши.
14 00 50 лет ансамбля.
15 00 Фестиваль циркового искусства.
15 55 Телетурнир.
16 30 Теленовелла пр-ва Польши.
17 00 Развлекательная программа.
18 00 Шанс на успех.
19 00 Местная программа.
19 22 Прогноз погоды.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальный журнал.
20 00 Контролируемое извержение.
20 35 И. Падеревский - биографические зарисовки.
21 05 Программа кабаре.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Погода.
22 35 "Золото дезертиров". Фильм пр-ва Польши.
00 40 И. Падеревский - биографические зарисовки.
01 10 "Побег". Фильм пр-ва США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 25 Мультсериал.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
11 30 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
12 15 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13 05 "Приятели". Сериал пр-ва США.
13 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва США.
14 00 Развлекательная программа.
15 00 Телешоу.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Ксена". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
19 40 Информация.
19 45 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22 00 "Миссия во времени". Сериал пр-ва США.
23 00 "Никита". Сериал пр-ва США.
00 00 Бизнес-информация.
00 30 "Приятели". Сериал пр-ва США.
01 00 Художественный фильм.
02 40 Музыка.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Тележурнал.
10 05 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
11 00 Мультфильмы.
12 30 Повести южных морей.
13 15 Сокровищница.
13 30 Большой малый бизнес.
13 45 Два мира.
14 15 "Последнее задание". Фильм пр-ва Польши.
15 10 Репортаж.
15 30 "Клан". Сериал Польши.
15 55 Дети в сети.
16 20 "Калифорнийская сюита". Фильм пр-ва США.
17 50 "Гарри и Гандерсоны". Сериал пр-ва США.
18 15 Музыка объединяет поколения!?
19 00 Региональный журнал
10 25 "Специальная миссия". Фильм пр-ва Польши.
21 05 "По велению сердца". Фильм пр-ва Италии.
22 05 Региональный журнал.
23 00 Волейбольный журнал.
23 30 "Бандиты". Фильм пр-ва Германии.

Polonia

07 00 "Как я начал вторую мировую войну". Часть 3. Комедия пр-ва Польши.
08 10 Съезд Полонии и поляков заграницы.
08 25 Теледневник.
08 05 Конкурс песни.
09 30 Теленовелла пр-ва Польши.
09 55 Мультсериал.
10 25 Телетеатр.
11 50 Польский теледокумент.
12 45 210 годовщина Конституции 3 мая.
14 05 Новости.
14 15 Теленовелла пр-ва Польши.
14 40 Конституция 3 мая.
15 25 "Люби или брось". Фильм пр-ва Польши.
17 20 Развлекат. программа.
17 30 "Три сумасшедших нуля". Сериал пр-ва Польши.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Конкурс песни.
19 00 Чемпионат Польши по танцам.
19 25 Черные и белые.
19 50 Теленовелла пр-ва Польши.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 55 Прогноз погоды.
20 58 Спорт.
21 00 Телетеатр.
22 45 Съезд Полонии и поляков заграницы.
23 00 Фольклорный журнал.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Знаешь ли этот край.
00 45 Развлекат. программа.
00 55 Малые формы больших мастеров.
01 10 Спор о Конституции 3 мая.
01 35 Концерт симфонического оркестра.
02 20 Программа для детей.
02 35 Новости.
02 55 Спорт.
02 58 Прогноз погоды.
03 00 Теленовелла пр-ва Польши.
03 30 Телетеатр.
05 15 Малые формы больших мастеров.
05 35 Съезд Полонии и поляков заграницы.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Чемпионат Польши по танцам.

Piątek

4 maja

TVP 2

08 30 Теледневник.
08 50 Студия красоты.
09 00 Местная программа.
10 00 Теленовелла пр-ва Польши.
10 55 Грустное детство принца Кароля.
11 55 "Дети круглого стола". Фильм пр-ва США.
13 25 Любовные дуэты.
14 20 Как Ясь Фасоля смешит людей.
15 15 "Крылышко или ножка". Фильм пр-ва Франции.
17 00 Панорама.
17 10 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
18 10 Концерт.
19 00 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 00 Воздушная кавалерия.
20 30 Сериал пр-ва Польши.
21 05 Программа кабаре.
21 55 Музыкальная программа.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Прогноз погоды.
22 35 Что перед нами.
23 05 "Много лет тому назад в Америке". Фильм пр-ва США.
00 55 "Таинственный пришелец". Фильм пр-ва США.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультсериал.
08 25 Политические граффити.
08 35 "Ксена". Сериал пр-ва США.
09 30 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
10 30 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
11 30 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
12 30 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13 30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва США.
14 00 Развлекательная программа.
15 00 Телешоу.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17 45 "Стражник Техаса". Сериал пр-ва США.
18 45 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
19 40 Информация.
19 45 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Два мира.
21 30 Жизненный шанс.
22 30 Художественный фильм.
00 15 Бизнес-информация.
00 45 Розовый леденец.
01 15 Ночное кино.
02 50 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
08 30 Домик на краю леса.
09 00 Региональный журнал.
10 05 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10 25 Книги с верхней полки.
10 30 Интеграция.
10 45 Это тема.
11 00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11 30 Региональный журнал.
11 45 Телекурьер.
12 15 "Майк Хамер". Сериал пр-ва США.
13 05 У себя.
13 35 Европа за забором.
14 05 Документальный сериал.
14 35 Бабье лето.
15 00 Региональный калейдоскоп.
15 10 "Проектировщицы". Сериал пр-ва США.
15 35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16 00 Спортивный журнал.
16 30 Региональный журнал.
17 30 Телетрансляция.
17 50 "Приключения Пумукла". Сериал пр-ва Германии.
18 00 Люблю дом и сад.
18 15 Региональный журнал.
20 00 Польская волейбольная лига.
22 05 Мир мужчин.
22 30 Региональный журнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Автострада.
00 00 "Преступление без наказания". Фильм пр-ва США.
01 30 Спортивный журнал.

Polonia

07 00 "Где генерал". Комедия пр-ва Польши.
08 30 Съезд Полонии и поляков заграницы.
08 45 А это Польша.
09 32 Новости.
09 40 Теленовелла пр-ва Польши.
10 05 "Три сумасшедших нуля". Сериал пр-ва Польши.
10 30 "Вторая молодость". Фильм пр-ва Польши.
11 55 Малые формы больших мастеров.
12 10 Репортаж.
13 30 Четверть часа с кофе.
14 00 Новости.
14 10 Теленовелла пр-ва Польши.
14 35 Гость первой программы.
14 45 Знаешь ли этот край.
15 30 квадрат.
16 05 Новости.
16 15 Развлекат. программа.
17 05 Современные воины.
17 25 Покажи что сможешь.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Студия визита Папы Римского.
20 00 Вести Полонии.
20 15 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 55 Прогноз погоды.
20 58 Спорт.
21 00 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
21 50 Программа Полонии.
23 34 Панорама.
23 55 Спортивная программа.
00 00 Поговорим.
01 00 Документальный фильм.
01 30 Новости.
02 00 Вести Полонии.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 55 Спорт.
02 59 Прогноз погоды.
03 00 Теленовелла пр-ва Польши.
03 30 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
04 20 Программа Полонии.
04 35 Развлекательная программа.
05 30 Первый крик.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Пегас.

Sobota

5 maja

TVP 2

08 00 Эхо недели.
08 30 Попробуем вместе.
09 00 Местная программа.
10 00 "Врач". Сериал пр-ва США.
10 25 Ее стиль.
10 55 Международный конкурс вокалистов.
11 30 Загадки интеллекта животных.
12 30 Программа для детей.
13 00 Кино без родителей.
13 55 "Паркер Левис никогда не проигрывает". Сериал пр-ва США.
14 25 Арка Ноя.
14 55 "Что люди скажут". Сериал пр-ва Англии.
15 30 Телетурнир.
16 00 Теленовелла пр-ва Польши.
16 35 Большая игра.
17 30 "Буква любви". Сериал пр-ва Польши.
18 20 Культурная езда.
19 00 Местная программа.
19 22 Прогноз погоды.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 00 Развлекательная программа.
20 50 Встреча с балладой.
21 50 Слово на воскресенье.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 28 Прогноз погоды.
22 35 "Много лет тому назад в Америке". Фильм пр-ва США.
00 40 "Секс в большом городе". Сериал пр-ва США,
01 10 "Черная вдова". Фильм пр-ва США.

Polsat

07 00 Развлекательная программа.
08 00 Дрозда.
08 30 Католический журнал.
09 00 Мультсериалы.
10 30 Сериал для молодежи.
11 00 Развлекательная программа.
12 00 Художественный фильм.
13 45 Киноклассика.
15 30 Тадеуш Дрозда.
16 00 4x4. Автожурнал.
16 30 Информация.
16 45 Телешоу.
17 45 "Озеро мечты". Сериал пр-ва США.
18 45 "Их трое и девушки". Сериал пр-ва США.
19 40 Информация.
19 55 Телекурьер.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Жизненный шанс.
22 00 Ночное кино.
00 00 "Ужасные улицы". Сериал пр-ва США.
01 00 "Повести из склепа". Сериал пр-ва США.
01 30 Плэйбой.
03 00 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультфильмы.
09 00 Региональный журнал.
10 00 Живи лучше.
10 30 Тележурнал природы.
11 00 "Пятирукие". Фильм пр-ва Франции.
12 40 Тайны мыслей.
13 30 Книги с верхней полки.
13 35 Не только для командос.
14 00 Документальный сериал.
14 25 Приглашение.
14 45 Анатомия катаклизмов.
15 30 "Циркачи". Сериал пр-ва Польши.
15 55 Телетурнир.
16 25 Музыка соединяет поколения!?
17 15 Телетурнир.
17 35 Быть женщиной.
18 00 Региональный журнал.
20 00 Телетеатр.
21 40 Журнал телекурьера.
22 00 Региональный журнал.
23 00 "Страна мечты". Фильм пр-ва США.
00 40 Музыкальная программа.

Polonia

07 00 Сериал пр-ва Польши.
08 00 Эхо недели.
08 30 Вести Полонии.
08 45 Документальный фильм.
09 20 Мультфильм для взрослых.
09 30 Новости.
09 42 Прогноз погоды.
09 45 Зерно.
10 10 Строим мосты.
10 35 "Лица и маски". Сериал пр-ва Польши.
11 35 Учим польский язык.
12 10 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
13 25 Духовная культура народа.
14 05 Кулинарное путешествие.
14 30 "Класс на каблуках". Сериал пр-ва Польши.
15 00 Репортаж.
15 30 Люблю Польшу.
16 00 Мультсериал.
15 25 Сенсации XX века.
16 50 Люди пишут письма.
17 10 Там где мы есть.
17 40 Беседы Е. Макушевского.
17 50 Тележурнал.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 30 Приглашение.
18 50 Полония Полонии.
19 20 "Добро и зло". Фильм пр-ва Польши.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 53 Спорт.
21 00 "Специальная миссия". Фильм пр-ва Польши.
22 35 Концерт.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Необитаемый остров.
01 00 Приглашение.
01 25 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 50 Спорт.
02 54 Прогноз погоды.
03 00 "Специальная миссия". Фильм пр-ва Польши.
04 40 Концерт.
05 20 Гость первой программы.
05 30 Репортаж.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Сенсации XX века.
06 55 Программа Полонии.

Niedziela

6 maja

TVP 2

08 05 Фильм для глухих.
08 55 Слово на воскресенье.
09 00 Местная программа.
10 00 "Врач". Сериал пр-ва США.
10 30 Не только для командос.
11 00 Программа для детей.
11 30 Дикие острова.
12 30 Кулинарное путешествие.
13 00 "Соломенный вдовец". Комедия пр-ва США.
14 55 Развлекательная программа.
15 30 Телетурнир.
16 00 Теленовелла пр-ва Польши.
16 35 Развлекательная программа.
17 45 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
18 40 Семь дней - мир.
19 00 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 00 "Святая война". Сериал пр-ва Польши.
20 30 Футбольный журнал.
20 55 Встреча с балладой.
21 50 Музыкальная программа.
22 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 28 Прогноз погоды.
22 35 Сериал пр-ва Канады.
23 30 Театральная студия.
00 35 "Земля - последнее противостояние". Сериал пр-ва США.
02 00 Чемпионат мира по автогонкам.

Polsat

07 00 Развлекательная программа.
08 00 Твой врач.
08 30 Католический журнал.
09 00 Мультсериалы.
10 00 Программа для детей.
10 30 Сериал для молодежи.
11 00 Развлекательная программа.
12 00 "Сабрина". Сериал пр-ва США.
12 30 "Душа человека". Сериал пр-ва США.
13 00 Семейное кино.
15 00 "Двойная операция". Сериал пр-ва США.
16 00 Развлекательная программа.
16 30 Информация.
16 45 Телешоу.
17 45 "Рыцарь ночи". Сериал пр-ва США.
18 45 Два мира.
19 40 Информация.
20 05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21 00 Разорванные узы.
22 00 Кино из космоса.
00 00 На любую тему.
01 00 Футбольный журнал.
03 40 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
10 00 Верю, надеюсь, ищу.
10 30 Сериал пр-ва Австрии.
11 00 Строим мосты.
11 30 "Робин Гуд". Сериал пр-ва Англии.
12 20 Читательский журнал.
12 30 Журнал молодежного спорта.
13 00 Клуб искателей сокровищ.
13 25 Книги с верхней полки.
13 30 Региональный журнал.
15 30 Животные вблизи.
16 25 Клуб искателей сокровищ.
16 55 "Банк не с той Земли". Сериал пр-ва Польши.
17 50 Телетурнир.
18 15 Программа кабаре.
19 00 Региональный журнал.
19 20 Читательский журнал.
19 30 Эхо регионов.
20 00 Спорт.
22 00 Региональный журнал.
23 00 Биографии с рефреном.
23 30 "Дикая орхидея 3". Фильм пр-ва США.

Polonia

07 10 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
08 05 Слово на воскресенье.
08 10 Там где мы есть.
08 40 Репортаж.
09 15 Студия визита Папы Римского.
09 20 Трансляция богослужения.
12 10 Мультсериал.
12 35 Музыкальная программа.
13 10 Католический журнал.
13 25 Открытая дверь.
14 00 Документальный фильм.
14 50 Театр для детей.
15 30 Встреча с балладой.
16 20 Биографии.
17 25 Любим польские сериалы.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 "Ночи и дни". Сериал пр-ва Польши.
19 15 Развлекательная программа.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 53 Спорт.
21 00 "Средь бела дня". Фильм пр-ва Польши.
22 30 Золотая пластинка.
22 50 Вдали от Польши.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Концерт.
00 35 Документальный фильм.
01 10 Спортивное воскресенье.
01 35 Жизнь моя.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 50 Спортивная программа.
02 54 Погода.
03 00 "Средь бела дня". Фильм пр-ва Польши.
04 30 Золотая пластинка.
04 50 Вдали от Польши.
05 30 Приглашение.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Кулинарное путешествие.

Metody uaktywniające - drama

Od dwóch lat jestem nauczycielką; to krótki okres czasu, jednak wystarczający, abym mogła zrozumieć, co moi podopieczni lubią robić na zajęciach przeze mnie prowadzonych, a czego zdecydowanie nie znoszą. Nikt nie przepada za nudą, a ona przecież grozi podczas długich zajęć z języka i literatury polskiej. Prowadzę zajęcia w Lidzie w Domu Twórczości. Trwają one trzy godziny, które trzeba zagospodarować, wypełnić je tak, żeby młodzież mile je wspominała i coś pożytecznego z nich wyniosła. Na zajęcia uczęszcza młodzież bardziej i mniej zdolna, jednak zawsze chętna do pracy. I właśnie tę chęć muszę umiejętnie wykorzystywać, aby osiągnąć dobre rezultaty. Nauczycielom zależy na tym, aby uczniowie znali język polski, żeby go akceptowali, porozumiewali się w tym języku, szanowali go i lubili. W pracy z uczniami ogromną rolę odgrywają metody aktywizujące. Jest to m.in. piosenka do śpiewania i słuchania, scenka improwizowana, przygotowanie rozmaitych rekwizytów, które koniecznie trzeba wykorzystać na zajęciach, rysowanie, tworzenie komiksów, żart. To wszystko przybliży uczniom Polskę. Niech pamiętają także o Koziołku Matołku z Pacanowa, Tytusie, Romku i Atomku, o Wąchocku. Można przeprowadzić lekcję poświęconą wiedzy o określonej epoce, przebrać się w stroje, które się nosiły w tym czasie, pomyśleć o podkładzie muzycznym, a później w taki właśnie sposób powtórzyć i utrwalić cały materiał. Jednak do najlepszych należą zwykle spotkania, tworzone przez uczniów, na których oni dużo dają z siebie, takie, w których najwięcej zależy od nich, przy niedużej tylko pomocy nauczyciela. Dlatego wszystkim nauczycielom polecam metodę dramy. Polecam ją zarówno tym, którzy nie korzystali z tej metody, jak i tym, którzy już mają doświadczenie, może czasami przykre, z tego powodu boją się ponownych prób. Jest to sposób na zajęcia dla osób śmiałych, które nie boją się wyzwań, otwartych, lubiących nowe i ciekawe doświadczenia, z pokorą przyjmujących porażki i uczących się na błędach. Przeprowadzone według tej metody zajęcia jednoczą z młodzieżą, dają satysfakcję i pokazują nauczycielowi, na co go stać, a czasem stać go na wiele.

Cóż to takiego ta drama?

To przede wszystkim odkrywanie i poznawanie siebie, samokształcenie. To również próba wczucia na siebie wszystkich problemów świata i radzenie sobie z nimi. To poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: Co by było, gdybym był...? Gdybym JA był... Najważniejsze w dramie jest odkrycie własnego JA, pokazanie SIEBIE — nie zaś granie czy odtwarzanie czegokolwiek, choćby to COŚ było bardzo do mnie podobne. Dlatego, mimo że ważny jest w niej gest, mimika, poza, mina — to nie należy mylić jej ani utożsamiać z grą dramatyczną. Ciekawie na ten temat piszą autorki książki pt. "Drama na lekcjach języka polskiego", Anna Dziedzic, Janina Pichalska i Elżbieta Świderska. One również sugerują jak należy pracować z młodzieżą na początkowym etapie pracy według tej metody. Warto skorzystać z tych propozycji, gdyż przynoszą efekty, a poza tym pokazują, w jaki sposób należy korygować błędy i starać się ich unikać. Różne są klasy, z którymi pracujemy. Są klasy zdyscyplinowane, aktywne, które wywiązują się ze swych obowiązków, realizujące polecenia, inne wręcz przeciwnie, trudno namówić ich do współpracy, trzeba dużo pracować nad przełamaniem oporów uczniów, sprawić, żeby byli oni mniej chaotyczni, bardziej zdyscyplinowani, energiczni. Nauczyciel powinien więc poznać owe wskazówki, aby jego praca i praktyka były skuteczne.

1. Na początku spotkania należy wprowadzić ciekawy temat, aby zainteresować nim młodych ludzi. Może dotyczyć on bliskich i aktualnych dla nich problemów. Może też zostać wymyślony na użytek lekcji. Ważne jest, żeby nie zionął nudą.

2. Na pierwszych zajęciach nie należy straszyć młodzieży dużą ilością nieznanych im dotąd nowych technik. Wystarczy jak poznają pracę w rolach, wywiad, dialog, rzeźbę.

3. Najlepiej jest zacząć od pracy w małych, dwuosobowych zespołach i stopniowo je powiększać. Bezpieczne są grupy od dwóch do pięciu osób.

4. Wszystkie ćwiczenia młodzi ludzie wykonują siedząc lub stojąc w kręgu razem z nauczycielem, który jest dla nich zarówno partnerem, jak i doradcą.

5. Młodzież będzie miała czasami różnego typu problemy, zwłaszcza na początku pracy. Wtedy to wyjątkowo ważna jest rola nauczyciela, który powinien pokazać się jako osoba, która pomoże rozwiązać każde, nawet bardzo trudne zadanie, zastanowi się nad jego interpretacją.

6. Ważne są ćwiczenia wyciszające. Zanim zaczniemy wprowadzać dramę, należy przeprowadzać takie ćwiczenia jako poprzedzające na zwykłych lekcjach. Nawet zwyczajne słuchanie z zamkniętymi oczami czytanego utworu i próba wyobrażenia go sobie robi już wrażenie na uczniach i przysparza im nowych doznań.

7. Ćwiczenia na zajęciach muszą być różnorodne!

8. Na samym początku spotkania koniecznie trzeba ustalić jakiś konkretny znak — sygnał, na który wszyscy uczestnicy dramy będą reagowali, czy to klaśnięcie w dłonie przez prowadzącego, czy jego nagłe wtargnięcie w środek grupy, ważne jest, żeby powodował wyciszenie.

Drama jest bowiem dobrym sposobem i metodą na zajęcia, ale wymagającym przestrzegania pewnych zasad. Mimo że musimy być tolerancyjni wobec hałasu i braku dyscypliny to również musimy pamiętać o tym, że to od nas wiele zależy. W związku z tym pamiętajmy, że zajęcia muszą odbywać się w sali z dobrą akustyką. Może być odpowiednio przygotowana klasa, która nie zagraża bezpieczeństwu młodych ludzi. Ważny jest również fakt, że drama — to dłuższa forma wypowiedzi, i nawet przy ogromnej chęci zmniejszenia jej do minimum, trudno ją ograniczyć do 45 minut, zwykle potrzeba 90 minut lub jeszcze więcej. Wiek uczniów nie odgrywa żadnej roli, tę metodę można stosować w każdej klasie.

Anna GROTKOWSKA
magister polonistyki
Uniwersytetu Warszawskiego
ze specjalizacją pedagogiczną

Konspekt
DRAMAT LOSÓW POLSKICH EMIGRANTÓW — UNIWERSALNY

Czas — 90 min.
Cele zajęć:
- zapoznanie uczniów z nowymi dla nich technikami pracy metodą dramy takimi jak: rola, rzeźba, obraz
- zainteresowanie uczniów problemem emigracji
- zapoznanie się z sytuacją w jakiej znajdują się ludzie poza swoim krajem ojczystym
- zapoznanie młodych ludzi z losem Polski lat 80.
- pobudzenie uczuć patriotycznych.

Przygotowanie nauczyciela do zajęć:
- przemyślenie koncepcji zajęć, wybór technik
- dobór odpowiednich tekstów literackich
- opracowanie poleceń dla zespołów uczniowskich.

Przebieg zajęć:
Ćwiczenie 1:
Prowadzący lekcję nauczyciel daje uczniom polecenie, aby ustawili krzesła w kręgu i usiedli na nie. Wyjaśnia cel bieżących zajęć oraz w jaki sposób ma zamiar go zrealizować. Zaczyna od historii wprowadzającej.

- *Zamknijcie oczy i wyobraźcie sobie, że jesteście w Polsce lat osiemdziesiątych. Nie tak trudno będzie wam sobie ją wyobrazić. Polska jest tuż po stanie wojennym. Prawie każdy ówczesny młody Polak myśli o niej jako o kraju bez perspektyw, miejscu, w którym nie da się żyć. Nie czuje się również bezpiecznie, pamięta godzinę policyjną i czołgi na ulicach miast, wie, że zawsze może zostać skontrolowany. Zdaje sobie sprawę z tego, że w jego kraju nie ma wolnej prasy, a radio i telewizja kłamią. Puste półki w sklepach, kartki na żywność, niekończące się kolejki w sklepach po podstawowe produkty, nieprzespane noce. Szarzyzna dnia codziennego. A wie równocześnie, że gdzieś tam, daleko, za wielką wodą, w Stanach, mają swobodny dostęp do komputerów, o których tu, w Polsce, niektórzy nawet nie słyszeli. Mają dostęp również do innych nowości techniki, odpoczywają i bawią się.*

Tyle historii. Teraz nauczyciel prezentuje uczniom nieznaną im jeszcze technikę wejścia w rolę, ukrywając się pod postacią pani magister socjologii. Prosi jednego z uczestników zajęć o wejście w rolę rodzica. Mówi:

- *Mam 24 lata, wykształcenie, niesamowicie nudną pracę i żadnych perspektyw, w dodatku mieszkam z wami. Chcę wyjechać z kraju, usamodzielnić się i zacząć normalnie żyć. Myślałam o Ameryce. Tam jest lepiej. Mam przyjaciół, pomogą mi.*

Zaczyna się dyskusja między nią a jej rodzicem, któremu ten dziwny pomysł nie przypadł do gustu. Rodzic musi zebrać wszystkie możliwe argumenty do odparcia tez dziecka. Próbuje przekonać je, że nie ma racji. Po tej pokazowej próbie wejścia w rolę zaczyna się ćwiczenie główne.

Ćwiczenie 2:
Uczniowie podzieleni zostają na dwie grupy: dzieci i ich opiekunów. Młodzież wchodzi w różne role: ucznia, studenta, absolwenta, osoby pracującej. Zbiera argumenty, aby przekonać rodziców, że ich decyzja jest słuszna. Podobnie czyni druga połowa klasy. Pracują w parach przez 3 — 4 min. Potem relacjonują swoje dyskusje. Synowie i córki mówią, po co chcieli wyjechać, jak sobie to wyobrażali, rodzice natomiast przedstawiają argumenty, którymi próbowali odwieść swoich podopiecznych od ich decyzji.

Najczęstsze argumenty wymieniane przez młodych to:
- niskie zarobki
- kiedy będę mieć własny dom?
- Polska jest krajem bez możliwości rozwoju, szans na awans
- kłamstwo!

Argumenty starszych:
- czy wiesz, jak dokuczliwa jest samotność na emigracji?
- tęsknota za krajem, powoływanie się na przykłady z biografii, m. in. A. Mickiewicza, Cz. Miłosza.
- niepewność losu
- obowiązki wobec rodziców.

Ćwiczenie 3:
Chcieliście wyjechać — więc wyjechaliście. Jesteście w swoim wymarzonym kraju, ale niestety nie w wymarzonych sytuacjach i żyjecie w warunkach, które nie są waszymi wyśnionymi. Ciężka praca, średnie zarobki, brak poszanowania, duże wymagania, robicie nie to, o czym marzyliście. Zdarza się, że często jesteście samotni, bo tak się złożyło, że dopiero teraz odkryliście w sobie tę szczególną właściwość.

Tyle wyjaśnień. Uczniowie nadal pracują w parach, tyle że zmienia się sposób ich pracy — będą tworzyć techniką rzeźby. Na czym ona polega? Jedna osoba jest rzeźbiarzem, czyli może robić wszystko to, na co ma ochotę ze swoim tworzywem, natomiast druga osoba jest materiałem, więc ma obowiązek dostosowywać się do poleceń rzeźbiarza. Ich zadaniem jest teraz stworzenie rzeźby, posągu tylko za pomocą gestu, wyrazu twarzy i w bezruchu. Mają stworzyć postać, przedstawiającą osobę z wyrazem uczucia, jakie towarzyszy w chwilach beznadziejności, lęku, przerażenia, obawy, strachu... może jeszcze innych, nieokreślonych. Rzeźbiarz dodatkowo, po stworzeniu rzeźby, pisze na kartce nazwę owego uczucia i zachowuje ją.

Każda rzeźba zostaje dokładnie zanalizowana, każdy gest omówiony po to, żeby zrozumieć, o jakiego rodzaju uczucie chodziło rzeźbiącemu. Po przeanalizowaniu wszystkich rzeźb — postaci, rzeźbiarze kładą swoje odpowiedzi pod swymi modelami i w razie nieporozumień tłumaczą wszystkim, dlaczego tak, a nie inaczej ustawili swoje rzeźby.

Ćwiczenie 4:
Każda z czteroosobowych grup dostaje tekst literacki, do którego będzie musiała się ustosunkować tworząc obraz. Np.:
"Hymn" J. Słowackiego, "Moja piosnka II" C. K. Norwida, Epilog z "Pana Tadeusza" A. Mickiewicza.

Cóż to takiego ten obraz? Jego twórcy muszą uchwycić w nim to wszystko, co chcą powiedzieć sobą, w taki sposób, żeby wszyscy oglądający mogli prawidłowo go odczytać. Ważne jest to, że uczestnicy obrazu zatrzymują się jak w stop klatce, stoją w bezruchu, można tylko chodzić i się im przyglądać. W tym ćwiczeniu jest jeszcze jedna osoba, tak zwany twórca, który może pomóc w omawianiu obrazu.

Postacie go tworzące, zanim przejdą do skonstruowania swojej wersji, muszą odpowiedzieć sobie na szereg pytań, żeby ich analiza postaci była jak najlepsza. Są to (podaję za autorkami "Drama na lekcjach"...):

1. Czynność:
Pytanie: Co teraz robisz?
Odpowiedź: Teraz...
2. Przyczyna (zewnętrzna):
Pytanie: Dlaczego to robisz?
Odpowiedź: Ponieważ...
3. Motywacja (wewnętrzna):
Pytanie: W jakim celu to robisz, co chcesz osiągnąć przez wykonanie danej czynności?
Odpowiedź: Mam nadzieję...
Zamierzam...
Oczekuję...
Wierzę, że osiągnę...
4. Modele (wzory postępowania):
Pytanie: Skąd wiesz, że takie zachowanie jest odpowiednie w danej sytuacji?
Odpowiedź: Naśladuję...
Kazano mi...
Przeczytałem, że
5. Filozofia:
Pytanie: Jaka jest twoja filozofia życiowa?
Odpowiedź: Moją filozofią jest...
Wierzę, że...

Odpowiedzi na te pytania kształtują i rozwijają świadomość młodzieży. To ćwiczenie jest bardzo modelujące, wymaga dużo przemyśleń i pochłania dużo czasu. Można w nim prosić również o podkład muzyczny stworzony przez uczniów. Po stworzeniu obrazu każdy jest dokładnie analizowany, sposób ustawienia postaci, ich gesty i motywy.

Ćwiczenie 5:
Rozmowa na tematy ogólne — podsumowująca zajęcia; głównie o patriotyzmie. Wszyscy siadają w kręgu, jak na początku zajęć, i próbują odpowiedzieć sobie na pytanie: czy we współczesnym świecie możliwe jest jeszcze poczucie patriotyzmu, jakie mieli nasi wieszcze narodowi? Czy patriotyzm to coś, co można umotywować? Czy to łatwo stwierdzić, że się jest patriotą?

Na koniec zajęć prowadzący ma obowiązek ocenić pracę uczniów, omówić ją, zwracając uwagę na wyniki.

Anna GROTKOWSKA

Krystyna WĄSOWICZ — nauczycielka języka polskiego z Drui została odznaczona przez Senat Rzeczypospolitej medalem „Dobro Rzeczypospolitej najwyższym prawem" za działalność na rzecz rozwoju szkolnictwa polskiego na Brasławszczyźnie, który był wręczony przez Sekretarza Senatu RP Jerzego Pieniążka. Zarząd Główny ZPB i Dział Oświaty składają najserdeczniejsze życzenia.

HISTORIA Z

Eliza Orzeszkowa i Grodno w oczach współczesnych

Duch minionej epoki, dawnych czasów naszych dziadków niosą w sobie prawie stuletnie dokumenty i starodruki. Tak pożółkłe kartki przeglądu ilustrowanego „Świat" z początku XX wieku dzisiaj mogą opowiedzieć dużo ciekawych faktów, odtwarzających atmosferę społeczeństwa polskiego, które przetrwało w niełatwych warunkach. W jednym z numerów na początku 1907r. wilnianin Wojciech Baranowski pisze o wielkiej pisarce Elizie Orzeszkowej i o Grodnie z tamtych lat. Proponujemy czytelnikom zapoznać się z treścią artykułu.

Der Talent bildet sich in der Stille... Ta maksyma największego z twórców staje mi się oczywistą, ile razy myślę o życiu i dziejach Elizy Orzeszkowej, owej cichej a niezmordowanej samotnicy grodzieńskiej, która od tylu dziesiątków lat, będąc ciągle poza światem, jednocześnie wciąż każe myśleć światu o sobie, dzieląc się z nim swymi myślami, myślami zrodzonymi w ciszy.

Rzadkie, podziwu godne zjawisko!...

Eliza Orzeszkowa

Tak podobno Arne Garborg duma i tworzy również, prawie oderwany od ludzi, snując gdzieś w chacie górskiej, pośród norweskiego boru, przedziwne sny o ludzkich „znużonych duszach", w walce z losem szamocących się w dole. Ale dokoła Garborga piętrzą się wspaniałe skały, błyszczą źrenice jezior i poszum limb nawiewa mu co raz inne widzenia. Elizę Orzeszkową otacza brudne, liche, niekulturalne i zgnębione żydowskie miasteczko...

A jednak ona żyje w nim świetną pełnią duchowego życia, niesłabnącego ani w czas powszechnej żałoby, ani w chwili bólów osobistych, żyje oderwana niby od tego szarego tła bytu i jednocześnie nieskończenie mu bliska, bliska sercem, bliska tą miłością człowieka, która uczy ją w lichej izbie żydowskiej znajdować bohaterów, a głębokiej poezji szukać w ubogiej zagrodzie.

Tylko taka twórczyni mogła się też ostać... w Grodnie. Przeciętny literat współczesny nie wytrzymałby tu roku; on do tego, by dać coś z siebie, potrzebuje wprzód wziąć tak wiele, tyle mu trzeba podniet, tyle wrażeń wybrednych, niezwykłych, sztucznych, tyle udogodnień kulturalnych i wygód: biblioteki, salonu, muzyki, teatru, kawiarni... Autorka „Nad Niemnem" nie miała tego wszystkiego prawie nigdy — miała natomiast niegasnący ogień w sobie i bezgraniczną chęć ciągłej służby swoim, czego zazwyczaj nie ma przeciętny literat współczesny... niestety...

Mimo to zdumiewającym jest, jak potrafiła na tym kulturalnym odludziu wielka powieściopisarka nasza zachować nieustający kontakt ze światem i nie pozostać ani na moment w tyle poza bezustanną ewolucją dążeń i pojęć, które, dziejąc się od niej daleko, znajdowały jednak zawsze wierne odbicie w jej coraz głębszych dziełach. Lecz właśnie w głębi tych dzieł, pomimo wszystkich indywidualnych niezwykłego umysłu własności, dojrzałbym może wpływ tej ogromnej ciszy, w jakiej sądzono było przeżyć lat tyle i tyle przetrwać ich autorce. Tak, ta cisza, ona, bez wątpienia, w części przynajmniej, dała osiągnąć największej z kobiet naszych ową równowagę ducha, która ją właśnie ponad tylu wyniosła. I dlatego to, sądzę, zarówno jak dla wspomnień, Eliza Orzeszkowa swoje Grodno kocha, pojmując, że jej właśnie nie wyrządziło ono krzywdy, i dlatego to przybysz przygodny, który zabłądzi w te strony, albo rozmyślnie przyjdzie pokłonić się wielkiej samotnicy — nabiera również jakiejś wyrozumiałości, rzekłbym, życzliwości prawie, dla... miasta Orzeszkowej... To zrozumiałe.

Dom E.Orzeszkowej przy ul. Sadowej

A zresztą Grodno samo przez się przemawia do każdego wędrowca językiem przeszłości. Ledwie człowiek znalazł się tutaj, wnet opadają go widziadła wielkie, choć i smutne zarazem. Miejskie ulice zda się zapełniać znów tłum ciągnących na zamek rycerzy i szereg dygnitarskich karocy, wiozących senatorów. Wszakże to gród sejmowy, choć nic dobrego nie uradzono w nim nigdy. Przekleństwo jakieś wisiało wiecznie nad Izbą poselską, ilekrotnie tu zasiadła. Już pierwszy sejm grodzieński w roku 1678 odstępuje Rosji Kijów i Smoleńsk za 2,000,000 złotych, a i następne nie wiele lepsze są odeń... Aż wreszcie przychodzi rok 1793, rok drugiego rozbioru... Roku tego widmo posępne prześladuje tu na każdym kroku człowieka, nie mogącego się oprzeć zalatywaniu myślą w przeszłość.

Zaś myśl ta ku temu, co minęło, wyrywa się sama... Dość spojrzeć na kamienicę, gdzie umarł Stefan Batory, dość stanąć przed żelaznymi kratami gmachu, dziś będącego szpitalem wojskowym, a gmachu tego właśnie, w którym dokonał się największy w dziejach akt gwałtu i akt zaprzaństwa.

Ale na tym nie kończą się pamiątki grodzieńskie — oto na górze, pośród urwisk, wspaniale dźwiga się nad zawsze cudnym Niemnem stary zamek, dzieło pono jeszcze książąt litewskich dziś oczywiście koszary... Oto znów w samym środku miasta - piękny pałac ongi Tyzenhauzów, miejsce dwuletniego pobytu ostatniego króla — dziś oczywiście rezydencja gubernatora. Tak na wielkim i świetnym spoczęła tu bezwzględnie ręka zaborcza; ekspropriacji dokonano rzetelnie. A potem skuto biedne miasto, odebrawszy mu co było jego duszą, w żelazne klamry ucisku, aż zasnęło snem bezsilności i wyczerpania.

Pół wieku pastwiono się nad wszystkim, będącym tu miłością ludzką albo wiarą, dochodząc do absurdu w złości... Niedawno, kilka lat temu zaledwie, kazano jeszcze odwrócić posąg Zbawiciela, przed katedrą stojący, bowiem, zdaniem satrapów grodzieńskich, wskazywał ręką w stronę... wyobraźcie sobie — w stronę Warszawy!... O, nieszczęsne państwo, którego stróże jego najemni od takich bronili niebezpieczeństw!...

Stróżów podobnych nie brak tam i dzisiaj, aczkolwiek szeregi ich przerzedziły się nieco, a niektórzy poczynają udawać nawet „konstytucjonalistów".

Ale stare szydło wyłazi z worka co chwila. Oto już nawet w Mińsku pozwolono powstać polskiej „Oświacie"; Grodno tylko nie może zdobyć się na nią... Władze miejscowe, w chęci uczenia polskie-

Pracownia Elizy Orzeszkowej. Tu powstały dziesiątki tomów jej powieści. 1907r.

Jubileusz Orzeszkowej

Znaczącym wydarzeniem w życiu kulturalnym polskiego społeczeństwa w 1907r. było świętowanie 40. jubileuszu twórczości E. Orzeszkowej. Pismo „Świat", na przykład, regularnie informowało swoich czytelników o przygotowaniach do tej uroczystości.

Zbliża się termin uroczystego obchodu dnia, który zamknie okres czterdziestu lat pracy Elizy Orzeszkowej. 10 czerwca 1867r. ukazała się pierwsza praca w druku.

Komitet Jubileuszowy w swej Komisji Artystycznej, do której zaprosił pp.: Rajchmana, Gawalewicza i Kotarbińskiego, pracuje nad planem uroczystości.

Wyłoniona zaś z Komitetu Komisja pań — krząta się energicznie około doprowadzenia do skutku, pierwszego, jaki odbędzie się w Warszawie, „Zjazdu kobiet polskich" pod hasłem imienia Jubilatki.

Gorliwie pracują następujące sekcje: 1) Wychowawcza (gospodyni Aniela Szycówna, sekretarka L. Rotwandowa); 2) Etyczno-społeczna (gospodyni T. Męczkowska, sekretarka- Paradowska). 3) Ekonomiczna (gospodyni dr Tomaszewicz Dobrska, sekretarka — Jadwiga Englertowa. 4) Prawno-polityczna (gospodyni J.Orka, sekretarka Maria Krzycka).

Referaty swe na zjeździe przyrzekli pp. Lednicki, Petrażycki, Wróblewski, Józef Lange, Baudoin de Courtenay, Bogdanowicz, Karczewska, Kisielewska, Cecylia Śniegocka, Ludwik Straszewicz.

Zjazd budzi ogólne zainteresowanie; świadczy o tym mnóstwo nadsyłanych referatów i setki listów, jakie odbiera Sekretariat (Redakcja „Bluszczu", Nowy Świat nr 41). Wszystkie uroczystości zapowiadają się świetnie.

Jubileusz Orzeszkowej urządzany jest z niemałą pracowitością organizatorów, którzy spotykają różne przeszkody na swej drodze. Zaczęło się to jeszcze rok temu, gdy w „Słowie" ukazały się obawy o to, aby uroczystości tej nie nadano charakteru „partyjnego". Przeorganizowano raz i drugi komitet, wprowadzając doń żywioły narodowe, konserwatywne i bezpartyjne i na razie ucichły waśnie. Ale oto znowu, jakieś nieporozumienie pomiędzy „postępowymi" paniami a „narodowymi" wynikło i grozi zamąceniem uroczystości. W związku z tym jubileuszem ma się odbyć zjazd polskich kobiet. Dr Tomaszewicz Dobrska bardzo głośno i wymownie nawołuje nasze panie do zgody, jedności, harmonii. Rozdrażnienie jednak niezażegnane, a nawet panie, należące do kół narodowych, złożyły przez usta dr Ciszkiewiczowej coś w rodzaju ultimatum, popartego demonstracyjnym opuszczeniem sali obrad. Pisma postępowe bardzo mocno piszą przeciwko żądaniom pań narodowych.

W prasie postępowej pojawiła się wiadomość, iż idzie tu o warunek oddania funduszów zebranych na seminarium im. Orzeszkowej w ręce Macierzy. Ale temu zaprzeczono. Idzie w gruncie rzeczy ciągle o to, czy jubileusz Orzeszkowej mieć będzie ogólnonarodowy i bezpartyjny charakter, czy też hasła partyjne mają się dać na nim słyszeć głośniej od innych. Sądzimy, że inicjatorowie i kierownicy tej uroczystości powinni się liczyć przede wszystkim z samą Orzeszkową, a ona należy nie do jakiejś jednej partii, lecz do całego narodu.

Ogólny program uroczystego obchodu dni Jubileuszu Orzeszkowej, zapowiada się świetnie, budzi ogólne zainteresowanie i jest następujący:

W sobotę, dn. 8 czerwca, w Dolinie Szwajcarskiej o 7-ej wieczorem zgromadzą się wszyscy uczestnicy zjazdu i uroczystości Jubileuszowych.

W niedzielę, dn. 9 czerwca o 12-ej w południe - nastąpi poświęcenie ochrony imienia Jubilatki.

O 12-ej zaś w południe, w wielkiej sali Filharmonii otworzy przemówieniem pierwszy Zjazd kobiet polskich - Maria Konopnicka, poczem sekcja prawno-polityczna zacznie swą pracę, co trwać będzie do 7-ej wieczorem. O 8-ej w sali Małego Teatru będą obrady sekcji wychowawczej. A o tej samej porze w Dolinie Szwajcarskiej odbędzie się uroczyste przedstawienie na cześć Orzeszkowej z odczytem p.Pileckiego i przedstawieniem trupy p. Hofmana. Na Pradze zaś zabawa ludowa z przedstawieniem zorganizowanym przez p. Winnickiego.

W poniedziałek, w wielkiej sali Filharmonii posiedzenie sekcji: etyczno-społecznej; — wieczór: widowisko artystyczno-literackie na cześć Orzeszkowej z przeznaczeniem dochodu na instytut pedagogiczny Jej imienia. We wtorek rano: w dużej sali Filharmonii - posiedzenie sekcji oświatowej-wieczór, w małej sali: posiedzenie sekcji ekonomicznej. -Kasa Teatru Małego przyjmuje zamówienia na bilety przedstawienia i Zjazdu. Stroje na wszystkie uroczystości -spacerowe.

"Świat", 1907r.

POŻÓŁKŁYCH STRON

go alfabetu wietrzą wciąż jeszcze coś... antypaństwowego i nie mogąc nowych dążeń już wstrzymać, starają się je z sił wszystkich przynajmniej opóźnić.

Udaje im się to w dużej części, jak wszędzie na Litwie po miastach, dzięki masie żydowskiej, ruszczącej się tak bezmyślnie i bezcelowo. Żydzi trzymają prym w Grodnie, jest ich bowiem 30.000; Polaków ledwie 12.000 się zbierze. Więc śladów wskrzeszającej polskości jeszcze bardzo mało; dorożkarze dotychczas w jarmiakach, szyld polski gdzieniegdzie ledwie się dostrzeże... a i polskiej mowy na ulicach słychać niewiele. Polskość schowana tu jeszcze dotychczas w ludzkich sercach, ale tam zato tkwi mocno, trwale.

Ale jakżeby mogło nie być jej — w mieście Elizy Orzeszkowej; wszak z niskiego jej domku na Ogrodowej ulicy idą dziwne promienie, przenikające serca i podtrzymujące dokoła wysoką temperaturę dusz. Dość pogadać tu z ludźmi, by wyczuć, że blisko, tuż, jest czysta i wiecznie żywa krynica, z której czerpią myśl jasną. Imię wielkiej autorki — zawsze na wszystkich ustach, siedzibę jej ukaże nawet dziecko. Nawet ci, mówiący po rosyjsku Żydzi, poczynają przemawiać innym tonem, gdy spytać ich o Orzeszkową. Pamiętają jej oni choćby to, iż w roku 1885 po straszliwej pożodze pierwsza przyszła nieszczęśliwym z pomocą.

Eliza Orzeszkowa mieszka już w Grodnie lat z górą czterdzieści. Ogromna przestrzeń czasu! *„Wszystko, co napisałam, z wyjątkiem jednego tomu "Nad Niemnem", napisałam tutaj"* — mówiła mi, gdy po raz pierwszy zgadało się o związku, jaki zachodzić musi pomiędzy tłem życia a rodzajem twórczości artysty. *„Lecz mimo to uważam się za dziecko wsi* - dodała - *na wsi wsłuchiwałam się w naturę...* "

W tych prostych słowach jest prawie cała metoda tworzenia, jakiej trzymała się przez życie wielka autorka. Co lata zbierała z pól i lasów rodzinnych wrażenia głębokie, silne; zimą przetrawiała je w sobie i przerabiała w przepiękne myśli-obrazy. Przyrodę powieściopisarka nasza czuje niezmiernie żywo... Słyszałem ją raz mówiącą o Puszczy Białowieskiej... Ucichliśmy wszyscy, a ona zda się wiodła nas poprzez ostępy i puszczę, zapatrzona sama w ich ogromne piękno, ukazująca nam coraz nowe cuda. W salonie zapadał zmrok i była to dziwna wędrówka wyobrażeń wiecznie pracującej, żywej, bujnej.

Miły niezmiernie jest ten salonik Elizy Orzeszkowej, gdzie co niedziela gromadzi się nieliczne grono ludzi, stanowiących najbliższe, stałe koło znajomych i przyjaciół pani domu, która z niedzisiejszą grzecznością i życzliwym dla każdego uśmiechem umie jednać sobie serca i przywiązywać je do siebie. Gości przyjmować zwykła znakomita pisarka, siedząc w olbrzymim, staroświeckim fotelu, obitym ponsowym aksamitem, od którego to tła postać niewieścia przejrzysta, delikatna, subtelna odbija niezwykle plastycznie.

Całość "recepcyjnej komnaty" sprawia wrażenie bardzo harmonijne: wielkie dywany, staromodne meble, piękne malowidła na ścianach, a pośród nich na pierwszym miejscu portret Marii Konopnickiej, pędzla jej przyjaciółki panny Dulembianki, ów portret, równie jak tę, którą przedstawia, Eliza Orzeszkowa ma w niezmiernej cenie.

Pod ścianą, skromnie na uboczu, stoi oszklona szafa, pełna przeróżnych dziwów... są tam i zwoje pergaminu, i okute w srebro księgi i klejnoty nawet — to dary, jubileuszowe przeważnie, jakie różnymi czasy zniesiono tutaj w hołdzie, wdzięczności i czci. Śród przedmiotów tych, składających się na małe muzeum, jest jeden najbardziej może godny uwagi — to adres Żydów wileńskich — datuje on już z czasów zaostrzenia się nacjonalistycznych waśni.

Nad tym ostatnim, wzmagającym się wciąż za naszych czasów, ponurym zjawiskiem boleje Eliza Orzeszkowa niezmiernie, jak również nad straszliwym obecnym rozbiciem społeczeństwa na wrogie sobie garstki i stronnictwa. Sama nie należy do żadnego — ceni liczne zasługi narodowej demokracji w kierunku szerzenia oświaty, sympatyzuje z nowopowstałą polską partią postępową, jednak w robocie politycznej bezpośredniego udziału nie bierze. To szczęście - zostaje bowiem cała dla myśli i piękna. Pisać nie przestaje... łatwość tworzenia ma ogromną, płynącą ze spokoju i jedności myśli. W tej chwili, sięgnąwszy do wspomnień, pracuje nad ujęciem w szereg większych nowel historii powstania 1863r. w gubernii grodzieńskiej. Pierwsza z tych nowel pt. "Oficer" drukowana już była w "Kurierze Litewskim"... Czytano ją z zapartym tchem.

Salon w mieszkaniu Elizy Orzeszkowej w Grodnie

W pracy i życiu codziennym cechuje wielką autorkę naszą ogromna systematyczność. O dziesiątej rano codziennie jest już przy robocie. Czyta lub pisze do drugiej, ukazując się domownikom po raz pierwszy przy obiedzie. Wieczorem znów kilka godzin spędza w swej zacisznej pracowni, wśród obrazów i fotografii osób kochanych i bliskich, przy dziwnie małym biurku, na którym zrodziły się jednak dziwnie wielkie dzieła. Spoczynku zupełnego używa tylko w lecie i to głównie na żądanie lekarzy, od pewnego czasu bowiem niedobrze jest ze zdrowiem; wakacje spędza obecnie częścią w Druskiennikach, częścią za granicą, oto i w tym roku wybiera się do Nauheim.

W jesieni wróci niewątpliwie z nowymi siłami. Czynu czeka na nią mnóstwo. Oto Wilno, stanowiące centrum społecznego i narodowego ruchu, co tak rozgorzał na Litwie, śle raz wraz posły, starając się skłonić swą obywatelkę najlepszą i najznakomitszą, by osiadła nad Wilią, biorąc na siebie poniekąd przywództwo w usiłowaniach tak rozlicznych.

Eliza Orzeszkowa nie odmawia stanowczo, ale ciągle jednak dodaje - nie teraz... Przyzwyczaiła się do Grodna, do swego domu, do ludzi, do ciszy, a przy tym różne sprawy utrudniają jej jakoby przenosiny, które jednak dokonane być winny dla dobra wielu. Ta zrównoważona myślicielka, pełna jednocześnie młodzieńczego zapału, potrzebna jest Wilnu niezmiernie; uciszyłaby niejedną burzę zbyteczną, ułagodziła niejeden spór, zogniskowała, skupiła. Sama oczywiście pojmuje to doskonale, więc może zdecyduje się na krok, który w późniejszym wieku zawsze zresztą jest trudny.

Obecnie Grodno, jakby w przewidywaniu, że potężniejsze Wilno tę niezwykłą mieszkankę odebrać mu może, spieszy z racji jubileuszu z coraz nowymi wyrazami uwielbienia. Więc mianować chce Elizę Orzeszkową swą honorową obywatelką... niewiadomo tylko czy kobietom, według ustaw rosyjskich, tytuł taki przysługuje. Naprzeciwko domu Orzeszkowej stanąć wkrótce ma jej popiersie, jedna z ulic grodzieńskich przybierze jej imię, ale ono i tak po wsze czasy z historią Grodna już związane. Trwający, zbyt przewlekle zresztą, od roku obchód jubileuszowy, ściąga do Grodna bez ustanku delegacje rozliczne i wielbicieli wielkiej pisarki, poczta zasypuje ją setkami listów, telegraf setkami depesz. Ta przeciągająca się uroczystość staje się dość męczącą dla tej, której czci jest przeznaczona, należałoby się z tym rachować.

Pięknym i wzruszającym hołdem dla zasłużonej autorki był wieczór poświęcony jej dziełom, a urządzony w Grodnie przez artystów sceny wileńskiej, przybyłych pod wodzą dzielnej swej kierowniczki, p. Nuny Młodziejowskiej. Widok tej dwudziestoczteroletniej działaczki, tak śmiało, dzielnie i swobodnie poczynającej sobie na polu sztuki, niemało wzruszył Elizę Orzeszkową.

- *Szczęśliwa... jej nikt nie wzbrania iść za głosem duszy* - mówiła do mnie czcigodna pisarka... W słowach tych brzmiał niby żal... Ona musiała sobie prawo tworzenia zdobywać nieledwie przebojem.

Wojciech BARANOWSKI
"Świat", 1907r.

Budowa mostu przez Niemen

Wspomina się także w tym wydaniu tegoż roku o Grodnie i z innej okazji: w niewielkim artykule pismo informuje o wielkim budownictwie — mostu przez Niemen.

Malowniczy jest widok na Niemen pod Grodnem, zwłaszcza wieczorem. Po obydwu stronach wysokiego wybrzeża porozrzucane domki Grodna, wynurzające się spośród zieleni ogrodów, wszystko ozłocone zachodzącym słońcem. W powietrzu słychać śpiew robotników powracających z budującego się mostu. Most ten zaprojektowany przez naczelnego inżyniera rz. r. et. Edwarda Pałozowskiego, po długich pertraktacjach, przeszkodach, utrudnieniach, wreszcie dochodzi do skutku.

Dziwić się można sprężystości, z jaką są prowadzone roboty. Pracuje się dzień i noc. Olbrzymie rusztowania do spuszczania kesenów — „kotłowiny" — robota przy wbijaniu pali - wydobywanie ziemi - ciężka, trudna praca w podziemiu, w wodzie, do której spuszcza się ludzi za pomocą rur.

Szkoda tylko, że zdecydowano się sprowadzić robotnika z dalekich stron. Robotnik to rzeczywiście dobry i wytrwały. Pomimo ciężkiej pracy słychać żarty, śmiechy. Potężne, ludzką ręką wzniesione, żelaznymi łańcuchy powiązane kesony, mają być spuszczone w wodę — na nich powstaną filary. Keson wraz z kamieniami i piaskiem ważyć będzie kilkadziesiąt tysięcy pudów. Inżynieria, nie zapominając i o pięknie, ma zamiar urządzić ładny bulwar, wysadzony drzewami, co się niezawodnie przyczyni do upiększenia miasta.

Stan robót. Widok ogólny mostu

Drodzy Czytelnicy!

W dniu 6 czerwca bieżącego roku będziemy obchodzili 160. rocznicę urodzin wybitnej polskiej pisarki — Elizy Orzeszkowej. Zależy nam bardzo na tym, aby uczcić tak ważną datę otwarciem Jej muzeum.

Prosimy wszystkich, którzy są w posiadaniu starych pocztówek z widokiem Grodna, zdjęć, książek, rękopisów oraz listów, dotyczących naszej słynnej Rodaczki, o pomoc w stworzeniu muzeum Elizy Orzeszkowej. Być może ktoś rozpozna na zdjęciach, które zamieszczamy na stronach historycznych, meble lub przedmioty: świeczniki, zegary itd. podobne do tych, które zachowały się w Państwa mieszkaniach.

Z góry dziękujemy za pomoc i prosimy zgłaszać się do redakcji lub pod adresem: Grodno, ul. E. Orzeszkowej 17 oraz pod nr. tel. 44-85-70.

Komitet Pamięci Elizy Orzeszkowej

Przygotowała Tatiana ZALESKA

Wielki organizator

"Wszyscy mieszkańcy królestwa jednomyślną zgodną wolą przyjęli księcia Kazimierza na króla miasta"

Marcin Kromer (1512-1589 - kronikarz, pisarz, sekretarz Zygmunta Augusta, biskup warmiński – red.) w ogłoszonym w 1554r. dziele "O pochodzeniu i czynach Polaków" pisał o królu polskim, że *"był bardziej sławny w pokoju niż w czynach i sztuce wojennej; stąd także on jeden wśród władców Polski zasłużył sobie na przydomek wielkiego nie tyle męstwem wojennym i zwycięstwami, ile wspaniałymi czynami i przez obwarowanie licznych zamków i miast, a także dlatego, że do końca utrzymał życzliwość względem siebie zarówno wszystkich wysoko postawionych, jak też ludzi niskiej kondycji społecznej, a to przez te zalety, które zgromadził, tj. sprawiedliwość, przystępność, ludzkość, uprzejmość i łagodność, jakkolwiek dla chwały więcej znaczą cnoty wojenne. Dzisiejsza zaś wdzięczność ludzka łatwiej może być odnoszona do tych cnót łagodności. Zwykle ludzie tamte bardziej podziwiają, lecz te zachowują we wdzięcznej pamięci".*

Kazimierz Wielki na tablicy erekcyjnej kolegiaty wiślickiej

Dnia 25 kwietnia 1333r., w dniu św. Marka Ewangelisty, w katedrze krakowskiej odbyła się koronacja Kazimierza Wielkiego. Dokonał jej arcybiskup gnieźnieński Janisław. Nowy król Polski dziedziczył po ojcu splendor królewskiej korony, ale zarazem ogromnie skomplikowaną sytuację polityczną państwa – konflikty z Krzyżakami i Czechami (spór z Czechami rozwiązał w 1335r. – red.), których władcy z dynastii Luksemburgów zgłaszali pretensje do tronu polskiego. **AD**

Kazimierz Wielki za okres swego panowania dokonał lokacji ok. 100 miast i kilkanaście razy więcej wsi; przeprowadził reformę pieniężną, wprowadzając do obiegu srebrne grosze; zreorganizował dochody skarbowe państwa; wprowadził stały podatek zw. poradlny; zreformował system ceł; powołał urzędników czuwających nad dochodami królewskimi; popierał rozwój handlu; zreorganizował system obronny kraju. W 1364r. założył uniwersytet w Krakowie (uniwersytet kazimierzowski funkcjonował zaledwie kilka lat. Po śmierci króla w 1370r. działalność jego ustała – red.). Dzięki jego polityce Polska stała się dobrze rządzonym, silnym państwem i zyskała międzynarodowy prestiż.

PIOSENKA NA ŻYCZENIE

Takie dziewczę lubię!

Melodia popularna

2. Co ma jasne włosy i oczy niebieskie,
I:nie oddałbym ja jej: I za berło królewskie.

3. Bo berło królewskie nie ma tej słodyczy,
I:a dziewczyna czasem: I buziaka użyczy.

4. Bo polska dziewczyna ma ten urok w sobie,
I:że gdy raz pokocha,:I nie zapomni w grobie.

Zasady dobrych manier

Los gadułów jest najcięższy, bo żądają słuchaczy, a nie mogą ich zdobyć.

Plutarch

Rozmowy telefoniczne

Telefon jest bardzo popularnym środkiem porozumiewania się między ludźmi. Niewiele jest domów, w których nie ma telefonu, dlatego często korzystamy z tego urządzenia, bo po prostu ułatwia życie. Niestety, często nieumiejętnie posługujemy się nim.

Kilka uwag i rad:

♦*telefon jest po to, by zaoszczędzić czas; służy do wymiany rzeczowych informacji.*

♦*dzwoniąc do kogoś przygotowujemy się do rozmowy; co chcemy przekazać i o co zapytać.*

♦*zanim zaczniemy rozmowę, spytajmy rozmówcę, czy może poświęcić nam trochę czasu.*

♦*nie wolno telefonować w godzinach między 22.00 a 8.00.*

♦*starajmy się nie dzwonić do rozmówców podczas nadawania np. TV-Wiadomości czy transmisji jakiegoś wyjątkowego meczu.*

♦*nie wykonuj telefonów anonimonych, złośliwych.*

A teraz sposób telefonowania. Po wykręceniu numeru czekamy, aż ktoś podniesie słuchawkę i odezwie się: "*Halo*", "*Słucham*". Wówczas mówimy grzecznie: "Dzień dobry, mówi Kowalski, *czy mogę rozmawiać z panią Anną?*".

Jeśli chodzi o młodzież, to dopuszczalny jest następujący zwrot, w przypadku, gdy telefon odbierze jedno z rodziców: "*Dzień dobry, mówi Piotr, kolega z klasy, czy mogę rozmawiać z Anią?*"

Zasadą jest, że rozmowę kończy ta osoba, która zatelefonowała, ale w szczególnych przypadkach, jeśli rozmowa przedłuża się nadaremnie, można grzecznie zakomunikować: "*Przepraszam, ale musimy kończyć, bo czekam na pilny telefon*", czy: "*Niestety, muszę pilnie wyjść, gdyż jestem umówiony...*"

Podziękowania

W imieniu Zarządu Porzeckiego Oddziału SZ ZPB, dzieci i ich rodziców składam najserdeczniejsze podziękowania Prezesowi Towarzystwa Przyjaciół Grodna i Wilna **Lesławowi SKINDEROWI** oraz redaktorowi rozgłośni "Radio dla Ciebie" w Warszawie **Robertowi RZEŹNICKIEMU oraz wszystkim naszym przyjaciołom z Towarzystwa i rozgłośni** za wspaniałe prezenty i upominki świąteczne dla dzieci uczących się języka polskiego, a także dla zuchów, harcerzy i nauczycieli.

Dziękuję także **Konsulatowi Generalnemu RP w Grodnie** i **kierownictwu SZ ZPB w Grodnie** za współudział

prezes oddziału SZ ZPB w Porzeczu
Kazimierz Maziuk

Przed Świętami Wielkanocnymi Lida otrzymała niespodziankę.

Wszystkie dzieci uczące się języka polskiego wraz ze swymi nauczycielkami dostały wspaniałe prezenty z Polski.

Dziękujemy serdecznie wszystkim Rodakom, którzy przyczynili się do tej dobrej sprawy, a szczególnie **zespołowi "Radia Dla Ciebie" z Warszawy** oraz szanownym **Lesławowi SKINDEROWI** i **Robertowi RZEŹNICKIEMU,** a także Konsulowi Generalnemu RP w Grodnie **Sylwestrowi SZOSTAKOWI.**

Jesteśmy wdzięczni za pamięć i dobroć Waszych serc

z uszanowaniem nauczyciele, dzieci
oraz rodzice z Lidy

ROZWIĄZANIE KONKURSU

Zadania konkursu literackiego (**Głos znad Niemna**, nr 12, 23.03.01), jak wynika z nadesłanych odpowiedzi, były łatwiejsze, niż w poprzednim konkursie historycznym. Wszechwiedzący nasi czytelnicy nie trafili nawet w pułapkę przy odpowiedzi na 6 pytanie o Adamie Naruszewiczu, w którym nie podano prawidłowej odpowiedzi. Oto prawidłowe odpowiedzi:

1 – b) 1798-1855;
2 – a) Mikołaj Rej;
3 – c) Maria Konopnicka;
4 – b) "Granica";
5 – b) Zakopane;
6 – Adam Naruszewicz żył i tworzył w XVIIIw.;
7 – b) pamiętnik;
8 – b) jamb;
9 – c) Władysław Reymont;
10 – b) "Pieśń Legionów".

Wśród prawidłowych odpowiedzi rozlosowaliśmy nagrody książkowe, które otrzymają: **Natalia IGNATOWICZ** z Sapoćkiń, **Jan CZURO** z Brzozówki, **Aleksander MIEDZICKI, Gienadź IWANCZYN** i **Anna LEUTO** z Mińska, **Irena OSTAP** z Grodna oraz **Swietłana KOZIK** z Kurczowców.

Nasze gratulacje zwycięzcom!

Gratulacje!

Czcigodnemu Księdzu Dziekanowi **Edmundowi DOWGIŁOWICZ-NOWICKIEMU** z okazji urodzin najlepsze życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności oraz długich lat życia

oddział ZPB w Nieświeżu

Składamy gratulacje **Anżelice BIRUK** z Domu Polskiego w Lidzie oraz jej dzieciom za uczestnictwo w II Konkursie Moniuszkowskim w Grodnie i za zdobycie miejsc: **Irenie GODOJEWEJ, Aleksandrowi MARKIEWICZOWI,** a także **Ksenii SMOLSKIEJ, Arturowi ŚLIŻOWI i Oldze GIEBIEŃ**.

Życzymy sukcesów i powodzenia!

w imieniu Zarządu RO SZ ZPB w Lidzie Izabela Tyrkin

KALENDARZ KSIĘŻYCOWY OGRODNIKA na *maj* 2001rok

NAZWA ROŚLIN I RODZAJE PRAC	DNI SPRZYJAJĄCE
SIEW I SADZENIE	
Sałata, pietruszka, koperek, seler (na włoszczyznę)	**4-6, 25, 26**
Rzodkiewka, marchew, buraki	**11, 12, 16, 17, 21**
Ogórki na sadzonki i pod folię	**6, 25, 26**
Bakłażany, papryka	**6, 25, 26, 31**
Pomidory pod folię	**25, 26**
Kapusta	**4-6, 25, 26, 31**
Cebula, czosnek	**8-10, 21**
Ziemniaki	**11, 12, 16, 17, 21**
Słonecznik	**4, 5, 31**
PODLEWANIE roślin domowych	**7, 8, 16-18, 26-28**
(czasami)	**3, 4, 11-13, 23, 24, 30, 31**
SADZENIE I PRZESADZANIE roślin domowych	**3-4, 5-6, 23, 24, 30, 31**
DNI NIEKORZYSTNE DLA SIEWU I SADZENIA	**1, 7, 13-15, 22, 23, 27, 28**

Cennik

życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

Cena (z podatkiem VAT) za 1 linijkę (28 znaków):

ogłoszenie	**mniej niż 300 zn.**	**więcej niż 300 zn.**
zwykłe	240 rub/ lin;	200 rub/ lin;
pogrubioną czcionką	360 rub/ lin;	300 rub/ lin;
w czarnej ramce	300 rub/ lin; w czerwonej	360 rub/ lin;
matrymonialne	420 rub/ lin;	390 rub/ lin;

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x30 mm 1400 rub

Numer konta Biełbiznesbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Czy pamiętasz, że...

30 kwietnia - *Mariana, Donata*
1 maja - Józefa Rzemieślnika
2 maja - *Zygmunta, Borysa*
3 maja - *Marii, Antoniny*
4 maja - *Floriana, Moniki*
5 maja - *Ireny, Gotarda*
6 maja - *Filipa i Jakuba App.*

KARTKI Z KALENDARZA

30.04.1946 - Amerykańska delegacja **przywiozła z Norymbergi do Krakowa ołtarz mariacki**, dzieło Wita Stwosza zrabowane w czasie okupacji hitlerowskiej.

02.05.1867 - Urodził się **Władysław Reymont**, pisarz (*Ziemia obiecana, Komediantka, Fermenty,* powieść *Chłopi*, która przyniosła mu nagrodę Nobla).

2/3.05.1921 - III Powstanie Śląskie.

03.05.1791 - Uchwalenie **Konstytucji 3 Maja**.

05.05.1846 - Urodził się **Henryk Sienkiewicz**, wybitny pisarz (*Trylogia, Krzyżacy, Quo vadis* - nagroda Nobla 1905r.).

GŁOS znad Niemna

Wydawca: ZS "Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75
e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by
glosznadniemna@yahoo.com
Internet: http://glos-znad-niemna.virtualave.net
Punkt redakcyjny w Mińsku: (8-0172) 52-24-16
Redaktor naczelny Andrzej DUBIKOWSKI
Redaktorzy:Tatiana ZALESKA (zastępca redaktora naczelnego), Irena EJSMONT (redaktor wydania), Wiktor SAWONIAKA(sekretarz redakcji),Halina EJSMONT, Andrzej Pisalnik, Waldemar PRECKAJŁO, Iness TODRYK

Korekta: Alina EJSMONT, ALICJA SAMIEC
Obsługa komputerowa: Jolita ONIŚKO, Anna SKORB
Prenumeratę: półroczną, kwartalną, dwumiesięczną lub miesięczną można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S.A. Indeks w Polsce 329258
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 455 BYB, w sprzedaży w kioskach - 100 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 1499 Наклад 6860 асобнікаў.
Штотыднёвік "Глос знад Немна"(на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі:230023 Гродна вул. Дзяржынскага 32
Друк: Гродзенская абласная ўнітарнае поліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул.Паліграфістаў 4
Падпісана да друку 26.04.2001 у 15[00]
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазытываў.

BĄDŹMY W KONTAKCIE

Czekamy na Państwa telefony od godziny 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69